ХВОРЫЯ ВЕНЫ ПАГРАЖАЮЦЬ АРГАНІЗМУ **8**

АПРАНУЦЦА ДОРАГА Ў «СЭКАНДЗЕ» ЦІ НА РАСПРОДАЖЫ **9**

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

28 КАСТРЫЧНІКА 2020 г. СЕРАДА № 210 (29324)

ЦЫТАТА ДНЯ

Андрэй БУГРОЎ, старшыня Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў:

«Ёсць дзяржава і народ, а органы мясцовага кіравання і самакіравання — асноўнае злучальнае звяно паміж імі. Яны павінны шчыльна ўзаемадзейнічаць адно з адным, сувязь павінна стаць мацнейшай. У людзей ёсць прапановы па ўдасканаленні ўмоў у месцах, дзе яны жывуць. Просьбы грамадскасці па пытаннях паляпшэння добраўпарадкавання горада, вуліцы ці нават двара павінны быць пачутыя ўладай і разглядацца».

КОРАТКА

• **Кіраўнікі МЗС Беларусі і Расіі абмеркавалі пытанні інтэграцыйнага ўзаемадзеяння.**

• Музей гісторыі беларускай літаратуры падрыхтаваў праект да юбілеяў знакамітых драматургаў — Андрэя Макаёнка, Алеся Петрашкевіча і Аляксея Дударава.

• **Адзіны дзень бяспекі дарожнага руху пройдзе ў Мінску 30 кастрычніка.**

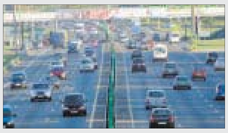

• Міжнародны фестываль-конкурс «Творчасць без меж» пройдзе на восеньскіх канікулах у Мінску.

• **XXVIII Мінская міжнародная кніжная выстаўка-кірмаш адбудзецца 10–14 лютага.**

• Беларускім студэнтам могуць даць гранты для праходжання стажыровак у Расіі.

• **Супрацоўнікі наркакантролю спынілі буйны канал пастаўкі наркотыкаў з Расіі ў Беларусь.**

• У Егіпце акула напала на ўкраінскую сям'ю, дзіця ў рэанімацыі.

ISSN 1990 - 763X

Працуе скульптар — чуваць далёка

Захапляцца разьбой і рабіць драўляныя скульптуры можна з дапамогай розных рыштункаў, напрыклад звычайнага нажа, вялікіх і малых стамесак, нарэшце цяслярскай сякеры. А вось **работнік Мазырскага доследнага лясгаса Аляксандр ЗЯНЬКО** выразае фігуры жывёл, птушак і нават людзей толькі бензапілой. І больш нічым не карыстаецца. У гэтым яго асабістая творча-мастакоўская асаблівасць. Нават калі вобраз вымагае процьму дробных дэталяў і характэрных рыс, бензапіла ў руках Аляксандра, быццам бы паслухмяны пэндзаль, вымалёўвае і агульную пластыку, і індывідуальныя эмоцыі асобы. Нядаўна Аляксандр Зянько на тэрыторыі Крыніцкага лясніцтва закончыў чарговую групавую кампазіцыю драўляных фігур — насельнікаў беларускага лесу. Перад уваходнай брамай, сапраўды — як на выстаўцы: вялікія, з камлёў дуба выразаныя ўсё той жа пілой сустракаюць фантазійныя вобразы дзіка, ільва і лася. Якраз каля апошняга і зроблена гэтае фота. Аляксандр Зянько (ён у цэнтры) паказвае свае новыя творы работнікам лясніцтва — майстру лесу Віктару Камеку і вальшчыку Мікалаю Жыгадлу.

Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара.

Спажывец

ЗАПАС БЯДЫ НЕ ЧЫНІЦЬ

Бульба і яблыкі добра захоўваюцца ў нас да канца мая

Амаль кожны гарадскі жыхар у чарговыя выхадныя ў гэтыя кастрычніцкія дні наведвае сельскагаспадарчыя кірмашы, дзе закупляе бульбу, моркву, яблыкі для сямейнага харчавання. А потым на працягу доўгай зімы мы радуем сябе водарам і смакам айчынных садавіны і агародніны. Вялікі горад таксама робіць сабе запасы, яны называюцца стабілізацыйныя фонды на міжсезонны перыяд. У нашай сталіцы сёлета такія фонды было вырашана арганізаваць на базе гандлёва-закупачнага, аптова-рознічнага камунальнага ўнітарнага прадпрыемства «Партызанскае». Акрамя таго, мы даведаліся, як рыхтуюцца да новага «зялёнага» сезона на Мінскай агароднінай фабрыцы.

СТАР.4

Спецыяльны праект «Звязды» і Міністэрства па надзвычайных сітуацыях

ЖЫВІЦЕ Ў БЯСПЕЦЫ!

Віталь і яго Габрыэла

Карэспандэнты «Звязды» даведаліся, як працуюць ратавальнікі-кінолагі

У Беларусі прайшлі спартыўныя спаборніцтвы па службовым шматбор'і кінолагаў. Удзел у іх бяруць прадстаўнікі розных ведамстваў, якія так ці інакш задзейнічаюць чатырохногіх памочнікаў. Адзін з этапаў спаборніцтваў прайшоў на базе Рэспубліканскага атрада спецыяльнага прызначэння Міністэрства па надзвычайных сітуацыях Беларусі — менавіта пры ім дзейнічае адмысловая кіналагічная служба. Задача на сабак тут ускладаецца вельмі адказная: знайсці пад заваламі жывых людзей. А як гэта адбываецца, на свае вочы пабачылі карэспандэнты «Звязды».

СТАР. 5

З першых вуснаў

«Гэта павінен быць рэальны дыялог па выпрацоўцы стратэгіі развіцця краіны»

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка правёў нараду па падрыхтоўцы шостага Усебеларускага народнага сходу. На разгляд кіраўніка дзяржавы ўнесены адпаведны нарматыўны прававы акт. Непасрэдна дакладвалі яму аб тым, як ідуць справы, старшыні палат парламента Уладзімір Андрэйчанка і Наталля Качанава, прэм'ер-міністр Раман Галоўчанка, дзяржаўны сакратар Савета бяспекі Валерый Вакульчык, кіраўнік спраў Прэзідэнта Віктар Шэйман, першы намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Максім Рыжанкоў, мэр сталіцы Уладзімір Кухараў і прэс-сакратар Прэзідэнта Наталля Эйсмант.

ЯК ВЫРАШЫЦЬ БЕЛАРУСКІ НАРОД

Перш чым падпісаць прававы акт аб падрыхтоўцы сходу і стварэнні аргкамітэта, Прэзідэнт адзначыў, што хацеў бы абмеркаваць з запрошанымі некаторыя аспекты мерапрыемства, што мае адбыцца. «Як я ўжо казаў, Усебеларускі сход — асаблівая форма народаўладдзя ў нашай краіне. І думаю, што гэту форму грамадскай творчасці трэба зрабіць канстытуцыйнай», — сказаў кіраўнік дзяржавы, заўважыўшы, што рабіць гэта трэба «не пад нейкіх асоб».

Ён дадаў, што прапановы прапісаць Усебеларускі сход у Канстытуцыю паступалі і ад грамадскасці, і ён іх падтрымлівае.

Таксама на форуме народ павінен вызначыць, як будзе жыць у бягучай пяцігодцы.

«Кітайцы да гэтага часу так працуюць. У іх Усекітайскі сход народных прадстаўнікоў. Яны збіраюцца, вырашаюць асноўныя пытанні і нармальна жывуць. Імперыяй сталі. Таму пяцігодка наперадзе. Трэба вызначыцца, як мы будзем жыць. Жыццё ідзе, краіна працуе і развіваецца», — адзначыў Прэзідэнт.

Ён зноў нагадаў, што сёлета сабралі добры ўраджай. Толькі па збожжы — амаль 10,5 мільёна тон, і на такім узроўні неабходна трымацца.

Аляксандр Лукашэнка заявіў, што нягледзячы на ўльтыматумы, у спакойным рытме працуюць прадпрыемствы, транспарт, гандаль, але даецца гэта няпроста. ***«Людзі працуюць, жывуць і патрабуюць бяспечнага жыцця,*** — падкрэсліў Прэзідэнт. — ***Мы абавязаныя гэта патрабаванне народа забяспечыць. Забяспечыць усімі магчымымі, даступнымі па законе сродкамі».***

Прэзідэнт нагадаў прысутным, што пры прыняцці лёсавызначальных для краіны рашэнняў заўсёды раіліся з людзьмі.

«Казаў неаднаразова і яшчэ раз паўтару: усё будзе так — і Канстытуцыя, і рашэнні будуць прымацца, як вырашыць толькі беларускі народ. Гэта не пустыя словы, гэта мая клятва. ***Напрыканцы майго прэзідэнцкага жыцця я гарантую, што будзе толькі так, як вырашыць народ.*** Мы не будзем мышкаваннем займацца і стварэць нешта пад сябе», — запэўніў Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт перакананы: мэта дыялогавых пляцовак, што праходзяць па ўсёй краіне, — пачуць меркаванні ўсіх колаў насельніцтва. «Такім чынам мы прыцягваем да абмеркавання актуальных пытанняў большую частку нашага грамадства. І дзякуй богу, я баюся тут ацэнкі нейкія даваць, але па ўсёй краіне яны ідуць і людзі разважаюць. А каму трэба вайна, не рэвалюцыя, яны на вуліцах у Кухарава (мэр сталіцы. — **«Зв.»**) у Мінску», — канстатаваў ён.

Усе прапановы павінны быць абагульненыя і накіраваныя ў арганізацыйны камітэт Усебеларускага народнага сходу.

На сходзе таксама будуць падведзены вынікі сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны за апошнія 5 гадоў. «Важна знайсці і выявіць прычыны, чаму не ўсё, што мы планавалі, дасягнулі. Таму ***ключавой задачай, якую нам варта паставіць перад удзельнікамі сходу, з'яўляецца выпрацоўка сучасных, эфектыўных і рэальна дзейсных механізмаў, што дапамогуць нам вырашыць праблемы, якія стрымліваюць эканамічны рост»,*** — дадаў Прэзідэнт.

Па яго словах, кіраўнікам мясцовых органаў улады трэба вельмі ўважліва падысці да абрання дэлегатаў сходу.

«Тут павінны быць прадстаўнікі ўсіх слаёў грамадства, якія хочуць нешта сказаць, якія хочуць быць пачутыя і ўмеюць слухаць, усіх сацыяльных і прафесійных груп, грамадскіх арганізацый, дэпутаты ўсіх узроўняў. Не толькі кіраўнікі, але і людзі ад станка, ад зямлі, якія непасрэдна ведаюць і адчуваюць усе праблемы чалавека», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт заўважыў, што не страшна, калі будуць розныя меркаванні — у выпадку, калі на сходзе яны не прагучаць, можна лічыць яго праваленым. ***«Гэта павінен быць рэальны дыялог па выпрацоўцы стратэгіі развіцця краіны. Няхай людзі гавораць, адкрыта абмяркоўваюць — прымем рашэнні і будзем па іх жыць»,*** — рэзюмаваў Прэзідэнт.

Як расказаў журналістам **прэм'ер-міністр Раман ГАЛОЎЧАНКА,** шосты Усебеларускі сход адбудзецца ў пачатку будучага года — у студзені ці лютым. А ўжо ў найбліжэйшыя дні сфарміруюць яго арганізацыйны камітэт. Форум будзе значна адрозніваецца ад мінулых тым, што абмяркуюць на ім не толькі пытанні сацыяльна-эканамічнага развіцця, але і грамадска-палітычнага жыцця.

«Сход павінен быць яркі і насычаны. Насычаны, то-бок там павінны быць розныя погляды. Калі будзе дыялог, будуць розныя погляды і дэлегаты ад працоўных калектываў, грамадскіх арганізацый і калі яны будуць адстойваць свае погляды, гэта будзе на карысць краіне», — паведаміў Раман Галоўчанка.

«МЫ ПАЧЫНАЕМ СУТЫКАЦЦА З ТЭРАРЫСТЫЧНЫМІ ПАГРОЗАМІ»

Нарада пачалася пазней, чым планавалася. Прэзідэнт адзначыў, што графік прыйшлося памяняць з-за абмеркавання рэагавання органаў улады на сітуацыю ў краіне.

«Пратэстуны» гэтыя блукаюць на вуліцах. У асноўным у Мінску. Але тым не менш мы канстатавалі факт, што маса тых, хто застаўся, радыкалізавалася. Мы дакладна бачым арганізатараў і тых, хто ўвасабляе гэтыя ідэі», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Па яго словах, ён раней даваў загад — працаваць акуратна, пакуль пратэстоўцы не перайшлі чырвоную рысу. Але апошнія некалькі дзён, дадаў Прэзідэнт, сведчаць, што па многіх кірунках лінія пяройдзена. «Як можна ацэньваць, што яны выйшлі на чыгунку і пачынаюць блакіраваць аўтаматыку, як спецыялісты кажуць, замыканне рэек ажыццяўляць. Гэта можа прывесці да сур'ёзных аварый на чыгунцы, катастроф і гібелі мноства людзей. ***Гэта дзеянні арганізаваных злачынных груп з прыкметамі тэрарызму. Мы пачынаем сутыкацца з тэрарыстычнымі пагрозамі»,*** — заявіў Прэзідэнт.

Ён расказаў: у сувязі з заклікамі з Польшчы і Літвы пра ўльтыматумы і забастоўкі папярэджваў прэм'ер-міністра аб тым, што не трэба нікога ўгаворваць працаваць і вучыцца.

«Сёння такі момант, калі кожны ў сваім жыцці павінен выбіраць дарогу, па якой будзе рухацца. Не толькі ён, але і яго дзеці. Не хочуць рабочыя працаваць, не трэба. Але адзінкі не хочуць. Вызваліце астатнюю частку, якія хочуць працаваць, ад гэтай», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Такі падыход і да студэнтаў. «Хто хоча вучыцца, хай вучыцца. Хто выйшаў у парушэнне закона на несакцыянаваныя акцыі, пазбаўляецца права быць студэнтам. Калі ласка, адпраўце іх, як я казаў, каго ў армію, каго на вуліцы. Хай ходзяць па вуліцах. Але яны павінны быць адлічаны з ВНУ. Тое самае і выкладчыкі, якіх адзінкі, што брыдка сябе паводзяць у ВНУ», — выказаўся кіраўнік краіны.

Па словах Прэзідэнта, сёння адбываецца радыкалізацыя пратэстаў і разгарнулі ўжо не інфармацыйную, а тэрарыстычную вайну. На яго думку «нецярпіма», калі прыцемкам пратэсты з цэнтральных вуліц перабіраюцца ў спальныя раёны сталіцы: «Хадзілі-хадзілі па Мінску. Мэта была захапіць цэнтр. У цэнтр не пусцілі. Прыцемкі, пайшлі на аддзелы міліцыі. Пайшлі, што самае страшнае, у спальныя раёны. Цёмна. Людзі напалоханыя», — працягнуў Прэзідэнт.

Звярнуўся ён да бацькоў студэнтаў і школьнікаў: «Прыбярыце сваіх дзяцей з вуліцы, каб потым не было балюча. А з астатнімі мы будзем разбірацца па ўсёй строгасці закона».

Марыя ДАДАЛКА.

❍ У ТЭМУ

Па словах прэм'ер-міністра Беларусі Рамана Галоўчанкі, абстаноўка на прадпрыемствах спакойная і працоўная.

«Не паявлічваючы пагрозу, хачу звярнуцца ў тым ліку да тых, хто заклікаў беларускія прадпрыемствы да стачак і забастовак. Гэта прамыя заклікі да шкоды сваёй краіне і людзям, што жывуць у ёй. Заклік спыніць прадпрыемствы не што іншае, як расчыстка месца для канкурэнтаў. Беларусь — эканоміка адкрытая. Мы знаходзімся ўвесь час у канкурэнтнай барацьбе, ці гэта нафтапрадукты, ці калійныя ўгнаенні, машынабудаванне, прадукты харчавання. Любое спыненне вытворчасці на руку нашым канкурэнтам», — канстатаваў Раман Галоўчанка.

Спыняючы вытворчасць нафтапрадуктаў, страчваем грошы ад здзелак, а гэта — выплаты працоўным. Але самае небяспечнае — магчымасць потым не вярнуцца на рынак.

Такія наступствы ўжо выпрабаваў на сабе «Беларуськалій», калі спыненне некалькіх рудаўпраўленняў на ноч выклікала «радасць» канкурэнтаў. Асабліва кіраўнік урада адзначыў нагнятанне абстаноўкі на небяспечных вытворчасцях.

«Любое ўмяшанне ў тэхналагічны працэс — пагроза тэхнагеннай катастрофы. Ці гэта «Гродна Азот», «Магілёўхімвалакно», у нас дастаткова такіх вытворчасцяў. Да чаго вы заклікаеце?» — абурыўся ён.

Пашкоджанне аўтаматыкі на чыгунцы Раман Галоўчанка параўнаў з «рэйкавай вайной» і падкрэсліў, што цаной такіх дзеянняў могуць быць жыцці людзей.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Улады ЗША рыхтуюцца да беспарадкаў пасля выбараў

Міністэрства ўнутранай бяспекі ЗША актыўна рыхтуецца да магчымых беспарадкаў, якія могуць ахапіць краіну да або пасля ўсеагульных выбараў, што павінны прайсці 3 лістапада. Аб гэтым заявіў выконваючы абавязкі намесніка кіраўніка МУБ Кен Кучынэлі, паведаміў тэлеканал CNN. «Нашы каманды гатовыя дзейнічаць так, як трэба», — заявіў ён. Пры гэтым, па словах амерыканскага сілавіка, у МУБ няма канкрэтных разведданых пра пагрозу ўспышак гвалту ў краіне, аднак гэтая сітуацыя можа хутка змяніцца. Узмоцнена рыхтуюцца да падаўлення беспарадкаў у першую чаргу два дэпартаменты: Служба мытнага і пагранічнага кантролю і Служба іміграцыйнага і мытнага кантролю. Атрады спецыяльнага прызначэння гэтых ведамстваў прыцягваліся летам да падаўлення пратэстаў у Портлендзе (штат Арэгон) і сталіцы ЗША — Вашынгтоне. Мэр Нью-Ёрка Біл дэ Блаз раней заявіў на прэс-канферэнцыі, што не выключае магчымых грамадскіх беспарадкаў у мегаполісе. Адзін з нью-ёркскіх паліцэйскіх начальнікаў Тэры Монахан заявіў, што з 26 кастрычніка паліцыя горада мабілізуе дадаткова сотні супрацоўнікаў — для прадухілення інцыдэнтаў напярэдадні выбараў.

Большасці еўрапейскіх кампаній пагражае банкруцтва

Больш за палову еўрапейскіх кампаній малога і сярэдняга бізнесу сцвярджае, што ў наступным годзе ім пагражае банкруцтва з-за пандэміі каранавіруса, калі іх даходы не пачнуць расці. Пра гэта паведаміў Bloomberg. Кожная пятая кампанія Італіі і Францыі падрыхтавалася да падачы заявы аб банкруцтве на працягу шасці месяцаў. Прадпрыемствы з'яўляюцца ключавымі для рэгіёна, на іх прыпадае больш за дзве трэці рабочай сілы. Пандэмія моцна ўдарыла па еўрапейскіх фірмах, 70 працэнтаў паведаміла аб зніжэнні даходаў. Большасць еўрапейскіх прадпрымальнікаў лічаць эканамічную сітуацыю трывожнай, яны турбуюцца з нагоды немагчымасці плаціць па крэдытах і неабходнасці звальненняў супрацоўнікаў. Так, у Германіі з'яўляецца ўсё больш так званых зомбі-кампаній, якія ў канчатковым выніку могуць падарваць эканоміку на доўгія гады наперад. Тысячы такіх прадпрыемстваў не могуць пакрыць свае выдаткі па абслугоўванні доўгу за кошт прыбытку. Многія эканамісты ўпэўненыя, што падобным фірмам лепш даць закрыцца, чым штучна падтрымліваць іх існаванне.

Бельгійскі шакаладзье прызнаны найлепшым у свеце кандытарам

Прыз «Найлепшы кандытар свету» быў прысуджаны бельгійскаму шакаладзье П'еру Маркаліні, паведамілі СМІ Бельгіі. Гэта адбылося на знакамітым зорным аглядзе World Pastry Stars 2020, які быў арганізаваны сёлета з-за пандэміі каранавіруса ў віртуальнай форме. Журы, якое складаецца з незалежных журналістаў, аднагалосна выбрала бельгійца. П'ер Маркаліні ўжо быў абвешчаны чэмпіёнам свету ў галіне кандытарскіх вырабаў у 1995-м у Ліёне. У тым жа годзе ён заснаваў у Бруселі кампанію La Maison Pierre Marcolini. Сёння яна налічвае больш за 40 буцікоў, акрамя Бельгіі, у прыватнасці ў Францыі, Вялікабрытаніі, Японіі і Кітаі.

Прафарыенцір

АД ХОБІ — ДА ПРАФЕСІІ

Як звычайны турысцкі паход можа стаць выдатнай школай жыцця

Для сістэмы дадатковай адукацыі ўласцівы адкладзены ў часе эфект. Дадатковая адукацыя не проста дапамагае знайсці сябе — яна мае магутны выхаваўчы патэнцыял, папулярызуе сярод дзяцей і падлеткаў сучасныя прафесіі, развівае іх творчыя і інтэлектуальныя здольнасці. Заняткі ў аб'яднаннях па інтарэсах дазваляюць выхаванцам адчуць сябе паспяховымі, што павышае іх самаацэнку, набыць уласны ўнікальны досвед, паспрабаваць рэалізавацца ў розных сферах дзейнасці.

Weitjby.

Вывучаць касмічную біялогію, мікрафлюідыку і графічны экадызайн, займацца 3D-мадэляваннем, нейрапілатаваннем, дызайнам адзення і аксесуараў, вырабляць кераміку, ствараць мультфільмы і відэагульні, займацца гістарычнай рэканструкцыяй і дэкаратыўнай апрацоўкай металу — вось далёка не поўны пералік заняткаў, якія сёння прапануюць дзецям і моладзі ўстановы дадатковай адукацыі. Усяго ў нацыянальнай сістэме адукацыі функцыянуе 278 такіх устаноў: іх наведвае больш за 386 тысяч выхаванцаў.

— Усе навыкі, якія дзеці атрымліваюць у сістэме дадатковай адукацыі, у той ці іншай ступені будуць запатрабаваныя на працягу іх жыцця, — лічыць **намеснік дырэктара Рэспубліканскага цэнтра інавацыйнай і тэхнічнай творчасці Ала ГЕРАСІМУК.** — Гэта дазволіць нашым выхаванцам прасцей адаптавацца да новых запытаў рынку працы і быць больш паспяховымі ў прафесійным асяроддзі.

У час глабальнага развіцця інтэрнэту і камп'ютарных тэхналогій заваяваць, а тым больш утрымаць увагу дзяцей і падлеткаў вельмі праблематычна. Таму многія ўстановы дадатковай адукацыі спрабуюць пераасэнсаваць сваё месца і ролю ў новай сістэме каардынат: мадэрнізуючы традыцыйныя кірункі, паралельна развіваюць і тое, што сёння знаходзіцца на хвалі цікавасці ў падрастаючага пакалення. Напрыклад, у Рэспубліканскім цэнтры інавацыйнай і тэхнічнай творчасці школьнікам прапануюць вывучаць прататыпаванне і нейратэхналогіі, займацца інжынерным дызайнам CAD і робататэхнікай, канструяваць радыёэлектронныя прылады і кіраваць беспілотнымі лятальнымі апаратамі.

Адна з асноўных задач установы — гэта пабудова зместу дадатковай адукацыі тэхнічнага профілю ў адпаведнасці з сацыяльным заказам. Інавацыйнасць закладзена нават у назве цэнтра. Як толькі там заўважаюць новыя тэндэнцыі, адразу ўносяць змяненні ў змест адукацыі, а затым у ходзе эксперыментальнай дзейнасці распрацоўваюць праграмнае і метадычнае забеспячэнне новага кірунку. Аб'яднанні па інтарэсах становяцца эксперыментальнымі лабараторыямі, у якіх апрабоўваюцца новыя вучэбныя праграмы. І ўжо выпрабаваны прадукт транслюецца затым на ўсю краіну.

— Сучасны рынак працы патрабуе развіцця інжынернага і прадпрымальніцкага мыслення і ўнікальных кампетэнцый. Мы не можам гэтага не заўважаць. І калі вызначаем новыя кірункі, то арыентуемся на міжнародны досвед, у прыватнасці на міжнародны рух JuniorSkill, — тлумачыць Ала Герасімук. — JuniorSkill — гэта праграма ранняй прафарыентацыі і прафесійнай падрыхтоўкі школьнікаў, скіраваная на прыцягненне ўвагі да сучасных высокатэхналагічных прафесій. У яе межах праводзяцца розныя спаборніцтвы. У Беларусі ўжо прайшлі тры нацыянальныя чэмпіянаты JuniorSkill Belarus. І наша каманда даволі паспяхова выступіла на міжнародным чэмпіянаце ў Казані, дзе заваявала чатыры сярэбраныя і адну бронзавую ўзнагароды.

Увогуле, аказанне дапамогі моладзі ў прафесійным самавызначэнні ў Рэспубліканскім цэнтры інавацыйнай і тэхнічнай творчасці лічаць адным з вельмі важных кірункаў сваёй дзейнасці.

Акрамя такіх традыцыйных формаў работы, як прафарыентацыйнае інфармаванне, прафесійнае кансультаванне па пытаннях выбару прафесій (групавых і індывідуальных кансультацый), тут праводзяць і прафарыентацыйныя квэсты.

— Квэст «Майстар Град» — гэта займальная гульня з сюжэтам, — расказвае **загадчык аддзела прафілізацыі і прафесійнай арыентацыі моладзі Іна КАРПЕНКА.** — Яна дазваляе навучэнцам пазнаёміцца з сучаснымі кампетэнцыямі і прайсці прафесійныя пробы па такіх кірунках, як робататэхніка, 3D-друк, электроніка, Web-тэхналогіі і графічны дызайн, інжынерны дызайн CAD, беспілотныя лятальныя апараты. У працэсе гульні за абмежаваны час школьнікі выконваюць пэўныя заданні, што таксама вучыць іх самаарганізацыі ва ўмовах тайм-менеджменту. За праходжанне кожнай станцыі ўдзельнікі атрымліваюць частку пазла, які па заканчэнні гульні павінен скласціся ў адзінае цэлае.

Прафарыентацыйны квэст «Майстар Град» — гэта сучасная тэхналогія суправаджэння прафесійнага выбару, якая эфектыўна прасоўвае запатрабаванасць і перспектыўныя прафесіі без выкарыстання прымітыўных лабавых рашэнняў і сацыяльнай рэкламы. Яшчэ адна з мэт прафарыентацыйнага квэста — развіццё навыкаў SoftSkills, так званых мяккіх, надпрафесійных навыкаў, якія не звязаны з канкрэтнай прадметнай галіной, але неабходныя для паспяховай кар'еры.

Дарэчы, спецыялісты лічаць удзел бацькоў у прафесійным кансультаванні іх дзяцей вельмі важным, каб тыя разумелі абгрунтаванасць выбару той ці іншай прафесіі, бачылі логіку таго, што адбываецца, і змаглі дапамагчы сыну або дачцэ ў рэалізацыі іх планаў у будучыні.

Педагогі дадатковай адукацыі сцвярджаюць, што заняткі ў гуртках і аб'яднаннях па інтарэсах — больш, чым проста хобі, для многіх яны вызначылі прафесійны выбар на ўсё жыццё. І нават калі малады людзі ў выніку выбіраюць іншы кірунак сваёй прафесійнай самарэалізацыі, яны ўсё роўна больш прыстасаваныя да жыцця, і тыя здольнасці, якія яны развівалі ў аб'яднаннях па інтарэсах, абавязкова дапамагаюць ім у іншых сферах.

— Той жа турызм — гэта яшчэ і цудоўная школа выжывання, уменне жыць у калектыве, працаваць у камандзе, прымаць правільныя рашэнні ва ўмовах, якія хутка змяняюцца, і несці за іх адказнасць, — падкрэслівае **намеснік дырэктара Рэспубліканскага цэнтра экалогіі і краязнаўства Лідзія ЖУР.**

Выхаванцы аб'яднанняў турысцкага кірунку могуць самастойна паклапаціцца пра сябе і заўсёды знойдуць выхад з любой складанай сітуацыі. Сёння віртуальная камунікацыя замяніла жывыя зносіны, але яна не можа кампенсаваць такі момант, як развіццё лідарства. Толькі ўявіце сабе, якую глебу для фарміравання лідараў дае звычайны турысцкі паход. А колькі жыццёвага досведу!

Ніякія гутаркі, лекцыі, падручнікі не працуюць на патрыятычнае выхаванне дзяцей і моладзі так, як падарожжы і краязнаўчыя экспедыцыі. Геолаг, археолаг, геадэзіст — дзе яшчэ можна бліжэй пазнаёміцца з такімі даволі рэдкімі прафесіямі, як не ў аб'яднаннях экалагічнага і турыстычнага кірункаў? Дзеці, якія пісалі праекты па азеляненні прышкольных тэрыторый, ідуць у дызайнеры, тут вырастаюць будучыя біёлагі, экологі, генетыкі ды не толькі.

Па словах Лідзіі Жур, сістэма дадатковай адукацыі выгадна адрозніваецца большай свабодай. «Педагог, які зацікаўлены ў тым ці іншым кірунку дзейнасці, можа на падставе тыпавых адукацыйных праграм Міністэрства адукацыі стварыць сваю праграму аб'яднання па інтарэсах, якая будзе адпавядаць інтарэсам і запытам выхаванцаў і іх бацькоў, канешне, калі для гэтага ёсць адпаведная матэрыяльная база. А ў нас у цэнтры створана вельмі добрая база».

Надзея НІКАЛАЕВА.

На слыху

ПЕРАПРАФІЛЯВАЛІСЯ СВОЕЧАСОВА

Дзе лечаць пацыентаў з COVID-19

Сёння ў краіне перапрафілявана дастаткова бальніц для таго, каб забяспечыць медыцынскай дапамогай пацыентаў з COVID-19, паведамляе Міністэрства аховы здароўя.

За апошнія некалькі месяцаў значна палепшылася сітуацыя з забеспячэннем кіслароднымі пунктамі — у наяўнасці 2 тыс. 184 апараты штучнай вентыляцыі лёгкіх, больш за 1 тыс. 500 наркозна-дыхальных апаратаў, 9 тыс. 688 пунктаў падключэння кіслароду, 3 тыс. 75 дазатараў кіслародна-паветранай сумесі, 433 кіслародныя канцэнтратары. Установы забяспечаны лекамі для аказання медыцынскай дапамогі і сродкамі індывідуальнай аховы. Іх запас дазваляе забяспечыць работу арганізацый аховы здароўя на працягу больш чым двух месяцаў.

Падчас цяперашняга эпідэмічнага ўздыму прынята рашэнне не закрываць усе бальніцы і ўсе аддзяленні, а частку з іх пакінуць для аказання звычайнай планавай, высокатэхналагічнай і спецыялізаванай дапамогі.

Сёння ў Мінску працуюць 88 арганізацый аховы здароўя, з іх 26 бальнічных. Агульная колькасць ложкаў у стацыянарах сталіцы складае 10 тыс. 115, для дзяцей — 2 тыс. 15. З 23 кастрычніка перапрафілявана для лячэння пацыентаў з пнеўманіяй і COVID-19 2-я гарадская клінічная бальніца. У перыяд уздыму захваральнасці COVID-19 пацыентаў прымаюць інфекцыйная клінічная бальніца Мінска і дзіцячая інфекцыйная клінічная бальніца.

Акрамя таго, пацыентаў з COVID-19 шпіталізуюць у 3-ю гарадскую бальніцу імя Клумава (тэрапеўтычны корпус), 4-ю бальніцу (тэрапеўтычны корпус, частка хірургічнага корпуса і нефралагічнае аддзяленне), 5-ю бальніцу (неўралагічны корпус і корпус № 1) і 6-ю гарадскую бальніцу (тэрапеўтычны корпус), у РНПЦ пульманалогіі і фтызіятрыі і Рэспубліканскі клінічны шпіталь інвалідаў ВАВ імя П. М. Машэрава.

У Гомельскай вобласці перапрафілявана 2 тыс. 560 ложкаў. Пацыентаў з COVID-19 шпіталізуюць у Гомельскую абласную інфекцыйную бальніцу, абласны туберкулёзны шпіталь, гомельскія гарадскія клінічныя бальніцы — № 1, № 2, № 4, бальніцу хуткай медыцынскай дапамогі, а таксама ў абласны клінічны шпіталь ІАВ, а таксама цэнтральныя раённыя бальніцы.

У Віцебскай вобласці перапрафілявана ў інфекцыйныя 1 тыс. 487 ложкаў. У Віцебску пацыентаў з COVID-19 прымаюць Віцебская абласная інфекцыйная бальніца, гарадская бальніца хуткай медыцынскай дапамогі, гарадская цэнтральная бальніца, абласны скурвендыспансер, таксама задзейнічаны нефралагічны корпус Віцебскай абласной клінічнай бальніцы. **У Полацку** пацыентаў з COVID-19 прымае гарадская бальніца, **у Наваполацку** — цэнтральная гарадская бальніца (інфекцыйнае аддзяленне) і скурна-венералагічны дыспансер. **У Оршы** — гарадская бальніца № 3 і пульманалагічнае аддзяленне бальніцы імя Сямашкі.

У Магілёўскай вобласці на 22 кастрычніка перапрафіляваны для аказання медыцынскай дапамогі пацыентам з «ковідам» і пнеўманіяй 1 тыс. 751 ложак. Пацыентаў з COVID-19 шпіталізуюць у Магілёўскі абласны супрацьтуберкулёзны дыспансер, інфекцыйную бальніцу, гарадскую бальніцу хуткай медыцынскай дапамогі, Магілёўскую бальніцу № 1, Бабруйскую цэнтральную бальніцу, Магілёўскі абласны скурна-венералагічны дыспансер, Магілёўскую абласную дзіцячую бальніцу.

У Гродзенскай вобласці перапрафіляваны на работу з каранавіруснымі хворымі 2 тыс. 200 ложкаў. У Гродне гэта абласная інфекцыйная бальніца, гарадскія бальніцы № 2 і № 3, Гродзенская абласная бальніца медрэабілітацыі, Гродзенскі абласны клінічны цэнтр фтызіятрыі і Гродзенская універсітэцкая клініка.

У стацыянарах **Мінскай вобласці** для хворых на COVID-19 дзейнічае 1 тыс. 762 ложкі. Жыхары вобласці шпіталізуюцца ў Мінскі абласны супрацьтуберкулёзны дыспансер, Барысаўскую бальніцу № 2, Жодзінскую гарадскую цэнтральную бальніцу. А таксама ў цэнтральныя раённыя бальніцы Маладзечна, Мар'інай Горкі, Слуцка, Стоўбцаў, Салігорска.

У Брэсцкай вобласці перапрафіляваны для работы з COVID-19 1 тыс. 867 ложкаў. Жыхары Брэста з цяжкім цячэннем COVID-19 шпіталізуюцца ў Брэсцкую цэнтральную гарадскую бальніцу і інфекцыйнае аддзяленне Брэсцкай абласной клінічнай бальніцы. Жыхары вобласці шпіталізуюцца ў Баранавіцкую гарадскую бальніцу, у Баранавіцкую гарадскую бальніцу № 2. Таксама для пацыентаў з COVID-19 перапрафіляваны частка ложкаў Пінскай цэнтральнай гарадской бальніцы, а таксама цэнтральныя раённыя бальніцы Івацэвіч, Кобрына, Лунінца, Століна і Бярозы.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

РАСЦЕ ЗАХВАРАЛЬНАСЦЬ НА ПНЕЎМАНІЮ

У Брэсце назіраецца рост захваральнасці на каранавірусную інфекцыю і пнеўманію. Пра гэта ў сваім тэлеграм-канале паведаміў падпісчыкам старшыня гарвыканкама Аляксандр РАГАЧУК.

— Па цяжкасці цячэння хваробы гэта хваля нашмат горшая, — канстатуе мэр. — У бальніцу трапляе больш пацыентаў пажылога ўзросту з цяжкімі спадарожнымі захворваннямі. Толькі за мінулыя суткі былі шпіталізаваны 92 пацыенты з дыягназам «пнеўманія».

У Брэсцкай цэнтральнай гарадской бальніцы пад інфекцыйныя шпіталі перапрафіляваны 12 аддзяленняў з 14 — напрыклад, два тыдні таму было шэсць такіх аддзяленняў.

У сваім паведамленні кіраўнік горада настойліва рэкамендуе абмежаваць наведванне месцаў масавага збору людзей, не выязджаць за межы рэгіёна. Пры наведванні магазінаў, аптэк, іншых месцаў агульнага карыстання ў грамадскім транспарце абавязкова трэба выкарыстоўваць маскі і антысептыкі, захоўваць дыстанцыю. Важна абмежаваць кантакты і звесці да мінімуму адхіленне ад жыццёва неабходных маршрутаў.

ЗАПАС БЯДЫ НЕ ЧЫНІЦЬ

СЁЛЕТА ЗНАЧНА МЕНШ, АЛЕ ТОЛЬКІ САМАЕ ЛЕПШАЕ

Пастановай Савета Міністраў такія фонды фарміруюцца штогод. Усё зроблена для таго, каб не пакінуць людзей зімой без ежы і вітамінаў.

Як адзначыла **начальнік аддзела сельскай гаспадаркі і харчавання Галоўнага ўпраўлення спажывецкага рынку Мінгарвыканкама Ала СЯРГЕЕВА,** на міжсезонны перыяд 2020—2021 гадоў у сталіцы вызначаны такія аб'ёмы закладкі: 1 500 тон бульбы, 800 тон капусты, па 500 тон морквы, цыбулі і яблыкаў, а таксама 250 тон буракоў. Захоўвацца агародніна і садавіна будуць на пляцоўцы УП «Партызанскае» ў прамысловай зоне Калядзічы.

Шмат гэта ці дастаткова? Пытанне не самае простае. Летась, напрыклад, зрабілі запас бульбы на 10 тысяч тон, яблыкаў і морквы — на 5 тысяч тон. Сёлета, як бачым, будзе назапашана ў разы менш, а па некаторых пазіцыях — у дзясяткі разоў менш. Як гэта разумець?

«Так, сапраўды, у мінулыя гады аб'ёмы закладкі былі значна большыя, — адзначае прадстаўнік гарвыканкама. — Але сельская гаспадарка развіваецца. Цяпер, што радуе, — і дзяржпрадпрыемствы, і фермерскія гаспадаркі здольныя самі якасна захоўваць прадукцыю. Намецілася тэндэнцыя пастаўак сельгаставараў у гандлёвыя арганізацыі наўпрост ад вытворцаў, таму няма патрэбы закладваць велізарныя аб'ёмы». Нярэдка так атрымлівалася, калі на працягу ўсёй зімы прадукцыя стабілізацыйных фондаў была незапатрабаванай. Крыўдна потым, прадукты досыць добрай якасці адпраўляць на перапрацоўку.

Таму аб'ёмы закладкі цяпер арыентаваныя на ўзровень сярэднямесячнай рэалізацыі ў гандлі. Такім чынам, у Мінску зроблены так званы стратэгічны запас неабходных прадуктаў. Ён патрэбны для экстраннага выпадку, калі, дапусцім, асноўныя вытворцы цыбулі некарэктна падлічылі свае запасы, ці ў іх раптам яна сапсавалася. Стратэгічны запас робіцца для таго, каб цалкам выключыць няхватку асноўных прадуктаў харчавання.

Па словах **гендырэктара УП «Партызанскае» Тацяны КУЗАЎЛЁВАЙ,** у Мінск для фарміравання стабфондаў бульба пастаўляецца пераважна з гаспадарак Мінскай вобласці, цыбулі — з Магілёўскай вобласці, яблыкаў — ад сельгасвытворцаў Брэсцкай вобласці. Мінск, як самы вялікі і дарагі горад, дазваляе сабе выбіраць усё самае лепшае.

Сёння на прадпрыемстве нарыхтавана 800 тон бульбы, або 52 % да плана, 300 тон яблыкаў, або 58 %, 60 тон цыбулі (13 %) і 20 тон морквы.

ПАПЯРЭДНЯЯ ПАДРЫХТОЎКА І АНАЛІЗ — АБАВЯЗКОВА

Для прадуктаў «жыццё» тут замірае на працягу 7–8 месяцаў. І ў гэтым выпадку звычайнага памяшкання недастаткова — захоўванне прадугледжвае пэўныя ўмовы, каб папярэдзіць хваробы і пашкоджанне.

Перад тым як трапіць у халоднае сховішча, агародніна і садавіна праходзяць сур'ёзную праверку ў фізіка-хімічнай цэнтральнай таваразнаўчай лабараторыі. Гэта вывучэнне дакументаў, якія пацвярджаюць якасць і бяспеку прадукцыі, а таксама своеасаблівы павярхоўны кантроль па арганалептычных паказчыках. Дадаткова — аналіз на ўтрыманне нітратаў, радыенуклідаў і іншых непатрэбных і нават шкодных хімічных злучэнняў.

«Бяром невялікую колькасць прадукцыі з партыі і спачатку правяраем вонкавы выгляд: ці ёсць прыкметы загнівання або захворвання, шкоднікі, пасля праводзім тэсты. На аснове атрыманых вынікаў вызначаем, ці можна захоўваць прадукцыю. Калі так, то колькі яна зможа праляжаць. Вырашаем, якую партыю неабходна рэалізаваць першай, а якая можа знаходзіцца ў сховішчы больш доўгі час», — расказвае аб праверцы **загадчыца лабараторыі УП «Партызанскае» Наталля БУЛЬГА.**

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Фота БелТА.

Пасля некалькіх стадый праверкі на якасць, партыя, якая прайшла адбор, ідзе на адгрузку, а затым змяшчаецца ў халадзільнае абсталяванне. Але і тут ёсць нюансы: калі яблыкі можна загружаць у камеры і ставіць фіксаваную тэмпературу адразу, то бульба павінна пераждаць лячэбны перыяд у некалькі дзён, каб зажылі механічныя пашкоджанні на клубні.

У залежнасці ад віду агародніны і садавіны вызначаюцца тэмпературныя нормы і вільготнасць у сховішчы. Напрыклад, капуста, морква і буракі патрабуюць ад 0 да 2 градусаў, яблыкі — ад 0 да плюс 4 градусаў, а бульба — 3—6 цяпла. За паказчыкамі на гігрометры тут сочаць двойчы на дзень, таму прадукты заўсёды знаходзяцца пад кантролем. Але сітуацыі бываюць розныя. Калі таваразнаўцы заўважаюць, што прадукцыя пачынае псавацца, такі тавар тэрмінова ліквідуюць.

Таваразнаўца Людміла КРАЎЧАНКА прыводзіць у прыклад умовы захоўвання яблыкаў:

— Яблыкі захоўваюцца пры аптымальнай тэмпературы ад 0 да 2 градусаў, а часам — да плюс 4, у залежнасці ад сорту. Вільготнасць паветра пры захоўванні — 90—95 %. Садавіна пры правільным захоўванні спакойна даляжыць да сакавіка, можа быць, нават да мая. Выкарыстоўваюцца толькі самыя лёжкія і буйныя сарты.

Закладваюць агародніну і садавіну да 15 лістапада, а рэалізоўваюць да 31 мая. Гэта доўгі міжсезонны перыяд, але варта адзначыць, што леташняя прадукцыя доўгі час захоўвалася і заставалася якаснай. Былі рэшткі, таму рэалізацыя працягвалася нават летам. Усё астатняе пайшло на перапрацоўку. Гэта сведчыць аб тым, што матэрыяльна-тэхнічная база прадпрыемства адпавядае патрабаванням захоўвання, што прад'яўляюцца для кожнага віду прадукцыі.

Сёння на прадпрыемства паступіла новая партыя морквы. Яна прайшла ўсе этапы і рыхтуецца да змяшчэння ў сховішча. Паралельна ў невялікіх кантэйнерах сартуецца бульба. Калі клубні шустра мчаць па стужцы канвеера, тры жанчыны спрытна паспяваюць правяраць іх на дэфекты і вызначыць якасныя, якія затым фасуюцца ў мяшкі-сеткі. Так ідзе перадпродажная падрыхтоўка.

Прадукцыя стабілізацыйнага фонду традыцыйна будзе накіроўвацца ў арганізацыі гандлю, грамадскага харчавання, дзіцячыя дашкольныя ўстановы і камбінат школьнага харчавання Мінска.

НАВУКА НАМ ДАПАМАГАЕ

«Больш за дзве трэціны валавога збору агародніны ў краіне ажыццяўляецца ў асабістых дапаможных гаспадарках. Тут правільную работу праводзіць Белкаапсаюз, які скупляе прадукцыю ў насельніцтва і ўцягвае ў абарот. Гэта добрая дапамога для харчовай бяспекі нашай краіны. Яшчэ адна трэціна агародніны вырабляецца на прамысловай аснове — у сельскагаспадарчых арганізацыях і фермерскіх гаспадарках. Яна мае высокую таварнасць, выкарыстоўваецца на ўнутраным рынку і пастаўляецца за мяжу», — сказаў гэтымі днямі **дырэктар Інстытута агародніцтва Нацыянальнай акадэміі навук Андрэй ЧАЙКОЎСКІ** падчас круглага стала ў прэс-цэнтры БелТА.

Селекцыянеры Інстытута агародніцтва НАН вядуць бесперапынную работу па стварэнні новых сартоў агародніннных, бахчавых і вострапахучых культур. Пры стварэнні сартоў і гібрыдаў вялікая ўвага аддаецца смакавым уласцівасцям, устойлівасці да ўзбуджальнікаў і хвароб.

Намеснік дырэктара па навуковай рабоце Інстытута пладаводства НАН Беларусі Анатоль КРЫВАРОТ адзначыў, што навукоўцы працуюць таксама над пашырэннем асартыменту пладова-ягаднай прадукцыі для беларускага спажыўца. У інстытуце выведзены новыя сарты глогу, актынідыі і бружмелю. Нядаўна адбылося пасяджэнне вучонага савета, дзе рэкамендавалі да праходжання выпрабаванняў і ўключэння ў рэестр новага сорту персіка. У нашай краіне таксама створаны айчынныя сарты фундуку «лал» і «яшма».

ХОПІЦЬ САБЕ І НА ПРОДАЖ

Калі казаць у цэлым па краіне, то «другога хлеба» ў нас будзе дастаткова. Сёлета ў гаспадарках усіх катэгорый чакаецца вытворчасць бульбы на ўзроўні 6,1 млн тон, пладоў і ягад — 601 тысяча тон, агародніны — 1,8 млн тон. У тым ліку ў сельгасарганізацыях і фермерскіх гаспадарках плануюць атрымаць 1,1 млн тон бульбы, 170 тысяч тон пладоў і ягад, а таксама 625,5 тысячы тон агародніны.

Дарэчы, ужо зараз у сельгасарганізацыях сабрана больш за 700 тысяч тон бульбы (ураджайнасць — 284 ц/га). Агародніна з адкрытага грунту ўбрана з 79 % запланаваных плошчаў, дзе сабрана 110 тысяч тон. Што датычыцца пладоў і ягад, у сельгасарганізацыях сабрана каля 66 тысяч тон з крытага і абароненага грунту.

З чаканых 1,1 млн тон бульбы 185 тысяч тон пойдзе на насенне, каля 200 тысяч тон адправяць на прамперапрацоўку, 171 тысячу тон — на патрэбы гандлю і грамадскага харчавання (у тым ліку для закладкі ў стабілізацыйныя фонды), астатняе — для іншай рэалізацыі, уключаючы экспарт.

КАБ ЯБЛЫКІ НЕ СТАЛІ «ЗАЛАТЫЯ»

Самазабеспячэнне яблыкамі ў нашай краіне складае амаль 50 %, адзначыла **намеснік начальніка ўпраўлення арганізацыі гандлю і грамадскага харчавання — начальнік аддзела спажывецкага рынку Міністэрства антыманапольнага рэгулявання і гандлю Наталля МЕЛЬНІКАВА.**

З практычна 3 тысяч сялянскіх гаспадарак толькі 40 % займаюцца вытворчасцю яблыкаў. Пакуль мы яшчэ не ў поўным аб'ёме забяспечваем насельніцтва яблыкамі. Таму штогод закладваюцца новыя сады. За 2016—2019 гады пасаджана 3,3 тысячы га, сёлета — ужо 315 га, і работа яшчэ працягваецца. За апошнія 10 гадоў зрабілі значны рывок у гэтым кірунку. У параўнанні з 2010 годам вытворчасць пладова-ягаднай прадукцыі ў грамадскім сектары павялічылася ў 4,2 раза. Вялікія аб'ёмы вытворчасці сканцэнтраваныя ў фермерскіх гаспадарках, дзе адзначаны рост плошчаў больш чым у 13 разоў.

Па словах спецыяліста, яблыкі адносяцца да сацыяльна значных тавараў. «У мэтах гарантаванага забеспячэння насельніцтва імі ў нас устаноўлена дзяржаўнае цэнавае рэгуляванне да 31 снежня 2020 года. На яблыкі вызначана гандлёвая надбаўка (з улікам аптовай) не больш за 30 працэнтаў. Гэта павінны выконваць усе арганізацыі гандлю.

Што датычыцца бульбы і іншай агародніны, іх вытворчасць у Беларусі значна перавышае патрэбу. «Па разліковых даных, патрэба ўнутранага рынку ў бульбе ў 6–7 разоў меншая за вырашчаныя аб'ёмы, у іншай агародніне — у два разы. Доля продажу арганізацыямі гандлю ад агульнага аб'ёму вытворчасці бульбы складае толькі 0,1 %, іншай агародніны — ад 20 да 60 працэнтаў», — адзначыла Наталля Мельнікава.

З ХОЛАДУ Ў ЛЕТНЯЕ ЦЯПЛО

«Партызанскае» трымае руку на пульсе стратэгічнага запасу нашага мегагорада. Там тэмпература блізкая да нуля. Але ёсць таксама сталічнае сховішча для агародніны, дзе пануе іншая абстаноўка. На тэрыторыі аб'екта «прапісаліся» не складскія памяшканні, а цяплічныя. Нядзіўна, бо тут цэлы год вырошчваюць агародніну, зеляніну і травы на абароненым і адкрытым грунце.

На палях тут вырошчваюць бульбу, буракі, капусту, цыбулю рэпчатую, а на закрытых плошчах — таматы, агуркі, перац, баклажаны, розную зеляніну накшталт салаты, пятрушкі, базіліку, а таксама разнастайныя духмяныя травы.

Галоўны тэхнолаг Мінскай агародніннай фабрыкі Уладзімір УЛАДЗІМІРАЎ адзначае, што працаваць па ўсіх кірунках раслінаводства нялёгка. Ураджай мала сабраць, яго трэба і рэалізаваць. На дапамогу прыходзіць маркетынгавы аддзел, які вывучае запыты, аналізуе і прапануе ідэі менавіта таго, што неабходна спажыўцам.

Хутка спіс прадукцыі агародніннай фабрыкі папоўніцца — тут плануецца высаджваць кактэйльныя памідоры і Чэры-таматы, бела-зялёныя агуркі, салату з антацыянавай афарбоўкай і вострапахучыя культуры — мангольд, шпінат і кінзу. Працуюць на фабрыцы напрамую са сталічнымі рэстаранамі і кафэ, якім пачалі прадаваць амаль «ювелірныя» сарты карнішончыкаў.

«У кастрычніку мы пачынаем вырошчваць агуркі, ужываючы тэхналогію святлакультуры. Гэта значыць, што зімой будзе ўраджай і жыхары сталіцы змогуць купіць гэтую агародніну беларускай вытворчасці да навагодняга стала. Роўна як і свежая салата і рэзкаараматычныя культуры — кроп, пятрушка і базілік, якія фасуюцца ў фірмовыя пакеты і адпраўляюцца на прылавак», — расказала **вядучы аграном па харчаванні фабрыкі Людміла ЯЦКЕВІЧ.**

Сяргей КУРКАЧ.

Віталь і яго Габрыэла

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

...З ратавальнікам-кінолагам Цэнтра пошукава-выратавальных работ і пажаратушэння Рэспубліканскага атрада спецыяльнага прызначэння МНС Віталем АРЛОВЫМ мы сустракаемся на паласе перашкод. Тут яго выхаванец — васьмігадовы лабрадор па мянушцы Габрыэла — праходзіць цераз лесвіцы, трубы, упэўнена бярэ бар'еры. На Габрыэлу глядзіць маладое шчанё па мянушцы Тая. І спрабуе да яе прарвацца. Таі ўсяго чатыры месяцы.

— Спачатку Габрыэла жудасна раўнавала. Я ж памятаю, якой я яе прынёс сюды ўпершыню. Гэта было маленькае двухмесячнае безабароннае шчанё. Менавіта ў такім узросце выяўляюцца пэўныя задаткі, якія пасля мусіць развіць кінолаг. І з таго часу мы з ёй заўжды разам. Але нічога, два лабрадоры звыкліся і нават гуляюць разам. Трэніроўкі ў нас ідуць па шэсць гадзін у дзень. На першы погляд, гэта шмат, але сабака, з якім ходзіць кінолаг, мусіць быць вельмі вынослівы. Справа ў тым, што калі кіналагічны разлік выязджае на пошук людзей, то мы можам сутыкнуцца з якой заўгодна мясцовасцю. Лес, палі, меліярацыйныя каналы... І пошукі чалавека могуць доўжыцца не адну гадзіну.

Віталь Арлоў прапаноўвае паказаць, як сабака можа знайсці пацярпелага ў завале. Ролю апошняга выконвае імправізаваны «трэнажор» — калі яго можна так назваць. Гэта бетонныя блокі, якія навалены адзін на другі. Але пры гэтым там ёсць некалькі месцаў, дзе можа схавацца чалавек. Перахаваўшыся, што імправізаваны «асістэнт» схаваўся належным чынам і сабака яго не бачыць, кінолаг адвязвае Габрыэлу і дае каманду «Шукай!». Лабрадор пачынаеісці па блоках без якойсьці боязі. І праз некаторы час, засунуўшы нос у чарговую адтуліну, чатырохногая памочніца сядае і пачынае брахаць. І сапраўды, менавіта тут і схаваўся «асістэнт». А ў якасці ўзнагароды Габрыэла атрымала смачны шарык.

— Але мы правялі сённяшні занятак, так бы мовіць, па скарочанай праграме. Вось давайце ўявім сабе рэальную сітуацыю абрушэння дома. На сабачы нос будуць уплываць і іншыя пахі — хоць бы ад прадуктаў харчавання і чужых прадметаў. Вось мы і раскладваем пакуначкі з ежай, каб прывучыць сабаку на іх не рэагаваць. Усё-такі ў падобных сітуацыях дарагая кожная секунда.

Габрыэла — другі сабака ў Віталя Арлова. Ён працуе кінолагам ужо больш за сямнаццаць гадоў. Як згадвае ратавальнік, ён любіў працаваць з сабакамі яшчэ да службы ў войску, пасля якой і прыйшоў у Міністэрства па надзвычайных сітуацыях.

Самы першы баявы выезд у Віталя Арлова адбыўся яшчэ ў студзені 2004 года. Пунктам прызначэння стала Краснаполле. А дакладней — мясцовая школа, дзе пад цяжарам снегу абваліўся дах спартыўнай залы. Пад заваламі тады загінуў настаўнік фізкультуры і трое вучняў.

— Я знаходзіўся дома пасля дзяжурства, — успамінае Віталь Арлоў. — Раптам каля дзясятай гадзіны раніцы мне тэлефануюць і пытаюцца, ці дома я і ці са мной сабака. Справа ў тым, што мы часам бяром з сабой нашых памочнікаў з вальераў — яны павінны прывыкаць у тым ліку і да перамены абстаноўкі. Калі яны будуць заставацца ўвесь час тут, то не будуць апасацца толькі гэтых самых вальераў. А так яны прывыкаюць да транспарту, ліфтаў, лесвіц.

Дык вось, на абодва пытанні я адказаў сцвярджальна. У трубцы пачулася: «Чакай, па цябе прыедуць». І больш ніякай інфармацыі не было. Нас прывезлі на аэрадром. Тут я зразумеў, што адбылося нешта сур'ёзнае. Ужо падчас палёту даведаўся, што ляцім у Краснаполле. У самой школе я падняўся на другі паверх, каб ацаніць абстаноўку і зразумеў, што ўсё вельмі складана. Людзі спрабавалі разабраць завалы рукамі. А ў маім выпадку яны б перашкодзілі рабоце сабакі, таму я папрасіў іх усіх выйсці. І настала такая цішыня, што я чуў, як на гарачых лямпах раставалі сняжынкі...

Віталь Арлоў тады дзякуючы чатырохногаму памочніку знайшоў тры месцы, дзе маглі знаходзіцца людзі. Так яно і аказалася — але школьнікам ужо нічым нельга было дапамагчы...

Спецыфіка сабак, якіх выкарыстоўваюць кіналагічныя разлікі ратавальнікаў, у тым, што ў іх павінна цалкам адсутнічаць агрэсія. Менавіта таму выбар выпаў на лабрадораў. Тым больш што яны цудоўна паддаюцца дрэсіроўцы і цалкам паслухмяныя свайму гаспадару.

Праўда, бывае так, што кінолаг і сабака не «ўжываюцца». Зрэшты, гэта бачна па некалькіх першых месяцах паводзін, калі абодва члены разліку «прыцІраюцца» адзін да аднаго.

— «Прышчапіць» нейкія якасці сабаку нельга. Яны або ёсць ад прыроды, і тады трэба імкнуцца іх развіць, або іх няма. Сабака мусіць быць паслухмяны да такой ступені, каб нават аддаць сваю ўлюбёную цацку.

— «А ну, выплюнь мячык!» — звяртаецца кінолаг да свайго выхаванца. Не хочучы, але Габрыэла выпускае з зубоў чырвоны мячык з ланцужком...

* * *

Кіналагічны разлік, пра які мы расказвалі, для Беларусі ўнікальны. Справа ў тым, што Габрыэла — дыпламаваны сабака-тэрапеўт. Разам з Віталем Арловым яна перыядычна ездзіць да дзяцей у прытулкі, спецыялізаваныя цэнтры. Догатэрапія — гэта псіхатэрапеўтычная методыка. Дзякуючы ёй у дзяцей паляпшаюцца маторыка і рухальныя функцыі. А малыя з нестандартнымі асаблівасцямі развіцця лепш адаптуюцца ў грамадстве.

Валяр'ян ШКЛЕННІК.
Фота Ганны ЗАНКАВІЧ.

НЕВЯДОМЫЯ ТАНКІСТЫ З БАБРУЙСКА

Юныя даследчыкі ўшаноўваюць подзвіг курсантаў, якія трымалі абарону на Бярэзіне ў чэрвені 1941-га

«Немцы ў гэты дзень (30 чэрвеня 1941 года) з раніцы фарсіравалі Бярэзіну каля Бабруйска. Іх стрымлівала ў пешым страі расцягнутае на дванаццаць кіламетраў Бабруйскае вучылішча, якое на наступны дзень, калі немцы канчаткова пераправіліся, і палегла там, у лясах, у няроўным баі...» — пісаў Канстанцін Сіманаў у сваіх успамінах. Размова ідзе пра курсантаў ваенна-трактарнага вучылішча, якое існавала ў Бабруйску з 6 студзеня 1941-га да дня акупацыі горада. На думку бабруйскіх даследчыкаў са школы № 25, гэтая тэма яшчэ цалкам не вывучаная, а памяць 19-гадовых герояў недастаткова ўшанаваная. Сёння, дзякуючы школьнікам, на месцы бою ўстаноўлены памятны знак і нават распрацаваны спецыяльны турыстычны маршрут.

Патрыятызм выхоўваецца ў палявых умовах.

КАРЦІНА БОЮ ПА ЛІСТАХ

Настаўніца матэматыкі Валерыя Ткачук па натуры сама краязнавец і сваім прыкладам натхняе вучняў. На краязнаўчых конкурсах яны заўсёды займаюць прызавыя месцы. Шэсць гадоў таму сын настаўніцы — Антон Ткачук, які зараз студэнт Мазырскага педуніверсітэта імя І. Шамякіна, а тады яшчэ вучань восьмага класа — зацікавіўся гісторыяй абароны Бабруйска. Пра вызваленне горада інфармацыі шмат, а вось па абароне — кот наплакаў. І хоць яна была нядоўгая — горад быў узяты 28 чэрвеня, зафіксавана шмат гераічных учынкаў. У журнале баявых дзеянняў гаворыцца пра тое, як курсанты вучылішча вядуць разведку ва ўжо захопленым немцамі Бабруйску і пра тое, як у адной з такіх разведак курсант Іваноў, атрымаўшы чатыры раненні, сыходзячы крывёй, знайшоў сілы пераплыць раку і перадаць каштоўныя звесткі. А ў апаратыўнай зводцы за 30 чэрвеня адзначаецца, што ўначы з 29-га на 30-е чэрвеня спробы немцаў пераправіцца праз Бярэзіну былі адбітыя. У складзе зводнага палка, які трымаў там абарону, змагалася больш чым 400 курсантаў.

— Мы вырашылі максімальна высветліць усё, што яшчэ можна знайсці пра гэтых герояў, — заўважае Валерыя Ткачук. — Дарэчы, ваенна-трактарным гэтае вучылішча стала менавіта ў Бабруйску. Да 6 студзеня 1941-га яно дыслацыравалася ў Асіповічах і называлася ваенна-пяхотным. Маладыя хлопцы вывучалі найноўшыя ў той час трактары «Камсамолец», на базе якіх потым і быў распрацаваны лёгкі танк. Першы выпуск адбыўся 10 чэрвеня 1941-га, але не ўсе курсанты паспелі раз'ехацца па дамах і воінскіх часцях. У краязнаўчым музеі нам далі некалькі папак перапіскі былога старшыні ваенна-навуковага таварыства Бабруйскага гарнізоннага Дома афіцэраў Мікалая Данілава з людзьмі, якія ўдзельнічалі ў абароне на Бярэзіне ў чэрвені 41-га. Там мы прачыталі пра падрабязнасці бою, у тым ліку і ад курсантаў ваенна-трактарнага вучылішча. Тыя, каму пашчасціла выратавацца, пісалі Мікалаю Данілаву, у якое пекла яны тады трапілі.

Па гэтых лістах Антон Ткачук паспрабаваў аднавіць карціну бою. Карта цалкам супала з той, якую ён потым знайшоў у Данілава. Поле, дзе курсанты прынялі бой, знаходзіцца на левым беразе Бярэзіны паміж новым і старым мастамі. Гэта якраз насупраць сённяшняга санаторыя імя Леніна. Калі даследчыкі ўпершыню прыйшлі на гэтае месца, то знайшлі там невялікі помнік. Высветлілася, што яго на ўласныя сродкі паставіў жыхар Бабруйска Міхаіл Казачонак. Ён і зараз жыве непадалёк ад таго поля — на вуліцы Берагавой. Мужчына згадваў, што ў дзяцінстве аблазіў гэтыя мясціны ўдоўж і папярок. Малому было цікава, адкуль там магіла і драўляны крыж. Старажылы казалі, што пад ім пахаваныя курсанты. Калі крыж згніў, мужчына са сваімі сынамі заказаў помнік з мармуровай крошкі.

«ТАМ УСЁ ПОЛЕ «ФАНІЦЬ»

Помнік на левым беразе Бярэзіны стаў своеасаблівым месцам памяці, дзе настаўнікі і вучні 25-й школы адзначалі ганаровыя даты. Тут прымалі ў піянеры, ускладалі кветкі на Дзень Перамогі, праводзілі гадзіны мужнасці. Але аднойчы, калі яны прыйшлі правесці чарговае патрыятычнае мерапрыемства, помніка на месцы не

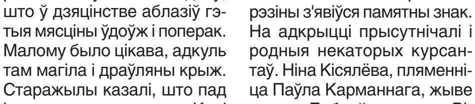

Валерыя Ткачук таксама часам пераапранаецца ў ваенную форму.

аказалася. Сталі высвятляць, у чым справа, і даведаліся, што астанкі курсантаў эксгумавалі і перапахавалі на тэрыторыі Бабруйскай крэпасці. А помнік — прыбралі. Гэта несправядліва, палічылі даследчыкі, і адправіліся ў гарвыканкам з патрабаваннем яго вярнуць.

— Мы вырашылі, што месца павінна быць неяк адзначана, бо паводле некаторых даных там знікла без вестак каля 166 курсантаў, не кажучы пра іншых удзельнікаў абароны, — канстатуе Валерыя Янаўна. — Адзін курсант пісаў, што бачыў поле бою пасля атакі. Яно было ўсыпана трупамі курсантаў. Міхаіл Казачонак казаў, што калі там пракладвалі газ, коўш вывернуў з зямлі шмат чалавечых астанкаў. А яшчэ там ёсць возера Снарад — стары кар'ер. Яно ўтварылася, калі капалі пясок для будаўніцтва моста. Кажуць, там таксама было шмат астанкаў. Гэтае поле бою ўсё «фаніць» ад зарытага ў ім металу.

Школьнікаў, якія прыйшлі на прыём у гарвыканкам, падтрымаў Савет ветэранаў. І летась на левым беразе Бярэзіны з'явіўся памятны знак. На адкрыцці прысутнічалі і родныя некаторых курсантаў. Ніна Кісялёва, пляменніца Паўла Карманнага, жыве зараз у Бабруйску, а вось Віва Вартанаўна — дачка капітана Саваяна, які выкладаў у вучылішчы артпадрыхтоўку, прыехала з Ерэвана. 80-гадовую жанчыну вельмі кранула тое, што ў Бабруйску не забываюць пра курсантаў і іх выкладчыкаў. Пасля таго, як на сайце мясцовай газеты з'явілася інфармацыя пра памятны знак, з горада Дзятлава Гродзенскай вобласці адгукнулася яшчэ адна жанчына. У яе захаваўся ліст курсанта гэтага вучылішча ад 13 мая 1941 года, дзе ён апісваў сваё жыццё і вучобу. «Гэта вельмі цікавыя факты, бо з ліста можна даведацца, як жылі курсанты ў мірны час, — кажа Валерыя Ткачук. — Ён пісаў, дзе яны адпачывалі, як гулялі ў парку, як рабілі марш-кідкі. Разам з вучнем шостага класа Мікітам Канавалавым мы напісалі яшчэ адну даследчую работу па гэтай тэме, і ён заняў другое месца на гарадскім конкурсе. Работа выйшла за рамкі школы, ёй зацікавіўся гарадскі Цэнтр турызму, краязнаўства і экскурсій. Быў распрацаваны маршрут па месцах, дзе змагаліся курсанты вучылішча, у тым ліку і ў фармаце анлайн, каб нават ва ўмовах пандэміі было магчыма з ім азнаёміцца».

ТРАГЕДЫЯ АСОБНАЙ СЯМ'І

Валерыя Ткачук перакананая, што менавіта на такіх прыкладах выхоўваюцца сапраўдныя патрыёты. Прычым без нейкага там прымусу. Яна згадвае эпізод, калі падчас падрыхтоўкі да чарговага краязнаўчага конкурсу на сайце школы быў выкладзены невялікі відэафільм пра выхаванцаў Бабруйскага ваенна-трактарнага вучылішча. Адгукнуліся родныя курсанта Івана Галкіна з Ніжняга Ноўгарада. У пачатку чэрвеня 41-га пасля выпускнога ён паспеў з'ехаць у Магілёў, але застаўся ваяваць і загінуў. Родныя шукалі месца яго апошняга бою і прасілі дапамагчы. «Мяне прыемна здзівіла, што гэтым займалася шаснаццацігадовая дзяўчына, — кажа Валерыя Янаўна. — Анастасія напісала, што Іван — брат яе бабулі. Мы амаль аднагачасова з ёй знайшлі месца, дзе ён загінуў. Жыццё Івана абарвалася ў баі каля вёскі Волма Смалявіцкага раёна. Разам з бацькамі і малодшым братам яна сёлета збіралася прыехаць у Бабруйск, каб паглядзець, дзе вучыўся яе продак, але перашкодзіла пандэмія».

Пошукавая дзейнасць захапляе, прымушае вострa адчуць падзеі шматгадовай даўнасці, а галоўнае — нешта пераасэнсаваць у сваім жыцці, атрымаць магчымасць вярнуць з небыцця імя яшчэ аднаго чалавека. У адным з лістоў перапіскі Данілава даследчыкі знайшлі інфармацыю, што ў раёне Цітаўкі адна жанчына пахавала каля свайго дома загінулага ў баі курсанта-кулямётчыка.

— Былы курсант Якаў Барадаўкін напісаў ліст яшчэ ў 1980-х, але пра яго забылі, — з горыччу кажа Валерыя Ткачук. — Мы вось ужо з зімы займаемся пошукамі гэтага месца. У агенцтве па нерухомасці і зямельным кадастры нам дапамаглі знайсці план участка. Але там ужо ніякага дома няма, нават падмурка. Трэба праводзіць разлікі і ўстанаўліваць межы пабудовы. У лісце курсант піша, што побач з магілай жанчына пасадзіла дрэва. Але і дрэва таго ўжо няма.

НА ВОГНЕННЫМ РУБЯЖЫ

Хоць тыя курсанты, якія загінулі на левым беразе Бярэзіны, не паспелі сесці за штурвал танка, у школе № 25 вырашылі ўшанаваць іх памяць менавіта на Дзень танкіста, які адзначаецца ў пачатку верасня. Іх падтрымаў клуб рэканструктараў «Бабруйскі рубеж», гарадскі Цэнтр турызму, краязнаўства і экскурсій і асабіста дэпутат Бабруйскага гарсавета Уладзімір Свірыдаў, якому вельмі блізкая тэма вайны. Напісалі сцэнарый, аформілі пляцоўку ў стылі 1940-х і запрасілі дзяцей. Сабралася каля ста дзяўчынак і хлопчыкаў. Для іх арганізавалі страйк-гульню, спаборніцтвы па кіданні гранаты, пераход праз балота, дзе спатрэбілася веданне асноў тапаграфіі і арыентавання. Гэтую навуку курсанты таксама вывучалі. Уладзімір Свірыдаў дапамог арганізаваць выстаўку абмундзіравання і макетаў зброі тых часоў. Актыўны ўдзел у мерапрыемстве прыняў і Антон Ткачук, з якога, па сутнасці, усё і пачалося. Тая школьная даследчыцкая работа абудзіла ў яго цікавасць да Вялікай Айчыннай вайны і выклікала жаданне стаць гісторыкам. Сёння ён — адзін з рэканструктараў клуба «Бабруйскі рубеж» і падчас такіх мерапрыемстваў заўсёды апранае салдацкую гімнасцёрку і галіфэ. На гэты раз Антон распрацаваў квэст па матывах ваенных падзей. Пераможнікам на памяць засталіся кубачкі з эмблемамі танка Т-34 і танкістаў. Быў арганізаваны сапраўдны салдацкі абед на свежым паветры — з кашай, бутэрбродамі і гарбатай. Зараз Антон марыць пачысціць тыя акопы, якія ён знайшоў на месцы былых баёў, умацаваць іх і запрасіць на наступны год усіх ахвотных прасякнуцца тэмай абароны Бабруйска, каб яшчэ раз успомніць пра подзвіг курсантаў мясцовага вучылішча.

Дарэчы, маці з сынам сёлета былі адзначаны ўзнагародамі за захаванне гістарычнай памяці і выхаванне падрастаючага пакалення. Антон атрымаў яшчэ і аналагічную расійскую ўзнагароду, а Валерыі Ткачук уручылі яшчэ і падзячнае пісьмо ад Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь.

Нэлі ЗІГУЛЯ.
Фота з архіва Валерыі ТКАЧУК.

• У тэму

Мікалай БАРЫСЕНКА, кіраўнік Магілёўскага абласнога гісторыка-патрыятычнага пошукавага клуба «Віккру», ваенны пісьменнік, гісторык:

— Тэма абароны Бабруйска ў 1941 годзе, асабліва што датычыцца ўдзелу ў ёй курсантаў ваенна-трактарнага вучылішча, сапраўды да гэтага часу была мала вывучана нават ваеннымі гісторыкамі. У 2016 годзе, калі я ў чарговы раз працаваў у Цэнтральным архіве Міністэрства абароны Расійскай Федэрацыі і заказаў палітдаnясенні і загады па асабовым складзе вучылішча за 1941 год, мне іх не выдалі. Сакрэтна! Заслугоўвае ўсялякай падтрымкі і ўдзячнасці практычная пошукавая работа рабят і іх кіраўніка Валерыі Ткачук па высвятленні дэталяў баявых дзеянняў з удзелам курсантаў вучылішча падчас абароны Бабруйска. Важна, што яна робіцца не пад прымусам, а ідзе ад асабістых шчырых пачуццяў і жаданняў. Менавіта такім чынам, а не на лозунгах выхоўваецца сапраўдныя патрыёты. Імі становяцца толькі праз спасціжэнне сапраўдных каштоўнасцяў ваеннай гісторыі роднай зямлі.

Асабістае

«МЯНЕ Ў ПРАФЕСІЮ ПРЫВЯЛІ ПАПЯРЭДНІКІ...»

Часам тры невялічкія здымкі кажуць больш, чым тры тысячы слоў. Не верыце? Тады глядзіце.
На першым фота — мой дзядуля Казімір Купрыяніч Какола, інвалід Вялікай Айчыннай вайны.

Калі яна пачалася, юнаку было 17 і яго сям'я ва ўсім дапамагала партызанам: у іх доме размяшчаўся штаб атрада імя Дзяржынскага. Потым хлопца прызвалі на фронт: ваяваў у радах дзявятай асобнай штурмавой брыгады сапёраў 1-га Прыбалтыйскага фронту. Вясной 45-га, падчас штурму Кёнігсберга, быў цяжка паранены і адпраўлены ў ваенны шпіталь. Там яму збіраліся ампутаваць руку, аднак вытрымка байца і дапамога ваенных лекараў зрабілі цуд: руку ўдалося захаваць.

Найсвятлейшым у жыцці салдата стаў Дзень Перамогі, а 9 Мая — найбольшым святам. На ўсе часы...

Пасля вайны дзядуля працаваў бухгалтарам на цагельні, вучыўся (завочна) у Гродзенскім педінстытуце, больш за 20 гадоў паспяхова настаўнічаў у Зенявіцкай васьмігодцы.

...Аб тым, як цяжка тады працавалася настаўнікам, шмат расказвала і мая бабуля Марыя Андрэеўна. Будынак быў паўразбураны, без ацяплення, і выкладаць ёй даводзілася ў двух класах па 30 чалавек, прычым — адначасова. Дзеці (у вопратцы) па шэсць чалавек сядзелі на лаўках за звычайнымі сталамі.

«...Там, дзе добры настаўнік, там добра выхаваны і вучні». З гэтым дэвізам на працу ў дзядулеву школу прыйшла і мая мама Ала Міхайлаўна Какола. Яна была піянерважатай, выкладчыцай беларускай мовы і літаратуры, дырэктарам Зенявіцкай, а потым Бенінскай сярэдніх школ, чалавекам, адданым сваёй прафесіі.

...Я прыйшла ў школу, калі мне споўнілася тры гады. Пакуль мама праводзіла ўрокі, я ціхенька сядзела за апошняй партай.

У свой клас, дзе вучыліся меншыя дзеткі, мяне запрашала і бабуля. А таму не дзіва, што, вярнуўшыся дамоў, я рассаджвала за сталом сваіх лялек і вучыла іх таму, што ўмела сама: заводзіла журнал, ставіла адзнакі. Ужо тады я цвёрда ведала, што таксама буду настаўніцай.

Гэта мара збылася: скончыўшы Гродзенскі ўніверсітэт імя Янкі Купалы, я працую ў Навагрудскай спецшколе-інтэрнаце. Дзеці тут розныя, і ў нас, выхавацелях, яны бачаць не толькі педагогаў, але і старэйшых таварышаў, лідараў, якія ўмеюць натхніць на добрыя справы, павесці за сабой...

Мяне — у тым ліку ў прафесію — прывялі папярэднікі. Я вельмі ўдзячная ім, бо цяпер кожны мой працоўны дзень напоўнены галасамі дзяцей, іх звонкім смехам, жаданнем пазнаваць невядомае. І я ў гэтым магу дапамагчы.

Іна ПЕТУШКОВА,
г. Навагрудак.

Думаю так

КАБ ВУЧЫЦЬ, ТРЭБА ВУЧЫЦЦА

Немалая ўвага ў нашых школах надаецца прафарыентацыі: праводзяцца класныя гадзіны, сустрэчы, гутаркі. Робіцца гэта для таго, каб дапамагчы вучням сарыентавацца, не памыліцца ў выбары.

Яго, як вядома, дзеці робяць змалку: яшчэ ў пачатковых класах яны цікавяцца, што трэба зрабіць для таго, каб працаваць урачом, кіроўцам, артыстам...

Вось і на апошняй класнай гадзіне адна з другакласніц спытала, як стаць настаўніцай? Я звыкла адказаў, што для гэтага трэба добра вучыцца ў школе, затым скончыць педагагічны ўніверсітэт або каледж...

Адказаць-то адказаў, аднак потым стала неяк не па сабе, бо як ні круці, а трохі схібіў. Справа ў тым, што я ведаю і ведаю настаўнікаў, якія не маюць адпаведнай спецыяльнай адукацыі, але працуюць... Праўда, па рознаму: адны — яшчэ як, другія...

З прыкрасцю ўспамінаю міжволі падслуханую неяк размову. Адбылася яна ў цягніку, і вялі яе дзве жанчыны. Адна скардзілася, што настаўніца неаб'ектыўна, несправядліва ацэньвае веды яе дачкі, ды і наогул у адносінах з дзецьмі паводзіць сябе няправільна. Другая жанчына — была цалкам згодная, бо яе дзіця вучылася ў тым жа класе...

Пад канец размовы гэтыя матулі прыйшлі да высновы, што настаўніца, нягледзячы на вялікі працоўны стаж, педагогам усё ж не з'яўляецца, бо не мае спецыяльнай адукацыі...

Я, вядома ж, не магу разважаць аб тым, хто ў гэтай гісторыі мае больш рацыі — матулі альбо настаўніца, але тое, што паміж імі няма належнага кантакту, здаецца, відавочна.

А таму лічу, што, мусіць, нядрэнна было б ва ўсіх установах адукацыі на бачных месцах размяшчаць інфармацыю аб настаўніках, якія там працуюць: пра іх адукацыю, стаж, катэгорыю. Каб кожны з бацькоў мог ведаць, каму давярае навучанне свайго дзіцяці.

Ну а педагогі без спецыяльнай адукацыі, па-мойму, павінны паступіць вучыцца. Я ведаю калег, якія рабілі гэта ў 40, 50 і нават больш гадоў.

Анатоль АСКІРКА, настаўнік,
г. Быхаў.

Землякі

«...Нельга адвыкнуць ад роднага неба»

...Гэты год быў надзвычай багаты на грыбы. Ходзіш па лесе, збіраеш іх, любуешся і міжволі ўспамінаеш вядомае:

За Любанем растуць баравікі —
У негрыбную пору вестку чую,
Ну, як я з ёю ноч пераначую,
Калі цяпер пайшоў бы напрасткі
У бор знаёмы, пералесак ніцы,
У тое лета, дзе даўно не быў?!
Там столькі дзён маіх і светлых дзіў,
Нібыта на мурашніку ігліцы...

У гэтым, адным з самых вядомых вершаў нашага земляка Уладзіміра Паўлава арганічна з'ядналіся і гісторыя, і роздум аб набалелым, і любоў да роднага краю: з вёскі Замошша гэтага простага хлапчука сцежка вывела на шырокую «Узлётную паласу» паэтычнай творчасці, а ўжо адтуль і сам ён убачыў, і іншым паказаў свае «Далягляды», «Светацені», «Слязу на вейцы», «Чысты чацвер» і многае, многае іншае...

Своеасаблівым, можна сказаць, паўлаўскім жанрам сталі яго паэтычныя «атожылкі» — мудрыя думкі, якія нараджаліся ад пакут і хваляванняў:

Светлы світанак са скібачкай хлеба,
З белай іскрынкай забытае солі.
...Нельга прывыкнуць да нізкае столі,
Нельга адвыкнуць ад роднага неба.

Уладзімір Паўлаў — творца са сваім, адметным голасам, з чуйным сэрцам. У сваё 85, нягледзячы на хваробы, ён шчаслівы і як чалавек, і як паэт: яго верш стаў гімнам Любаншчыны, яго творы вывучаюцца ў школе, да яго творчасці будуць звяртацца нашчадкі, бо...

За белым туманам сваім пакланюся гадам.
Я хутка вярнуся, я зораў для вас налаўлю
І з поўных прыгоршчаў
на добрую памяць раздам.

Васіль КАТКАВЕЦ,
Любанскі раён.

Свой погляд

У прадуктах галоўнае — смак, але...

Гэта з публікацый «Звязды»: дзіця не зразумела беларускае «калі ласка» і кінулася ў плач: маўляў, якая я вам каляска?.. Дарослыя людзі папрасілі кавы з вяршкамі і пачулі: «З верхам жа наліта!» У краме з тэхнікай прадаўцы не ведалі, што такое прас...

На памяці гэтыя карцінкі — як я зразумела, з гарадскога, сталічнага жыцця. Да іх жа дадам вясковую.

Неяк у нашу краму зайшоў імпазантны мужчына ў чорна-карычневай скуранай куртцы, бегла агледзеў паліцы з таварам і досыць нядобрым словам (назавём яго так) назваў нашы фабрыкі па вытворчасці прысмакаў: цукерак, шакаладу...

Мы ўсе, хто быў тады ў краме, вядома ж, здзівіліся, абурыліся, а я дык нават не ўтрымалася, спытала: «Чым жа яны вам не дагадзілі?!»

Мужчына, як выглядала, з ахвотай уступіў у размову, сказаў: «Ды дзецям няма чаго выбраць. Мы ў Піцеры жывём, на матацыклах вельмі шмат куды ездзім. Дочкі пакуль дома застаюцца... Дык мы ім з кожнай вандроўкі стараемся нешта прывезці: лялькі ў нацыянальных строях, сувеніры, мясцовыя прысмакі... А ў вас і купіць няма чаго». — «Няўжо нічога не падабаецца?!» — не паверылі мы таму байкеру. «Ды наадварот, — запэўніў ён. — Я сам, як мядзведзь да салодкага: не меншы аматар, чым мае двайняты. Так што ў Беларусі, можна сказаць, адарваўся: шмат што купляў, з асалодай еў...» — «Дык у чым тады справа? Што не падабаецца?» — не разумелі мы. — «А тое, што на ўсіх абгортках рускія словы. Адкуль дзецям ведаць, што шакаладкі я не з суседняй крамы прынёс ці прывёз не з Самары? Скажаце, дробным шрыфтам напісана? А чаму б не буйным? Каб здалёк відаць было!»

Вось тут мы ўжо не знайшлі, што сказаць, апроч таго, што ў прадукце галоўнае ўсё-такі смак, яго якасць, а не абгортка...

Але ж, як выглядае, і з абгорткай нам трэба нешта рабіць, бо выбіраеш у краме тавар і не разумееш: часам з абодвух бакоў аднолькавыя і «карцінкі» і надпісы — па-руску...

Больш за ўсё тады здзіўляюць словы «Купляйце беларускае!» альбо «Зроблена... (а то і «*сделано*») у Беларусі!» Значыць, ганарымся мы сваёй прадукцыяй, а вось мовы чамусьці сароміемся...

Ганна КАГАРКА,
Астравецкі раён.

Чалавек — чалавеку

БЫЎ БЫ САД... І ЯБЛЫКІ БУДУЦЬ

...Гэтае дрэўца Антось заўважыў гады тры таму. Заядлы паляўнічы і грыбнік, ён часцяком кіраваў да найбліжэйшага лесу, дзе ведаў, здавалася, кожнае дрэўца. Ды вось жа — позірк наткнуўся на тоненькі ствол з дзясяткам-другім зялёных лісточкаў. «Яблынька?» — не верачы сабе, здзівіўся Антось і нават прыўстаў на калена — прыгледзеўся да кары: так і ёсць, яна, побач з вёскай, ды ўсё ж у лесе.

З той пары ён зачасціў на паляну, каб праведаць, пацешыцца, што расце, але неяк...

У тую суботу ён ішоў да яблынькі з поўнай карзінай баравікоў і на... гук бензапілы. З ёй на паляне шчыравалі двое мужчын у куртках работнікаў лесу, трэці — садзіўся ў кабіну трактара, заводзіў яго... Ехаў — у бок Антосевай яблынькі. «Стой! Стой!» — штосілы закрычаў грыбнік, панёсся следам і з палёгкай уздыхнуў: дрэўца было жывое — трактар не зачапіў яго, праехаў у некалькіх сантыметрах!..

Праз месяц, калі настала спрыяльная пара, Антось прыйшоў на паляну з рыдлёўкай, акуратна выкапаў дрэўца, паставіў у аб'ёмісты пакет і панёс дадому. «Тут цябе ніхто не пакрыўдзіць», — паабяцаў яблыні, і яна, падобна, паверыла.

Віктар САБАЛЕЎСКІ,
г. Узда.

Пошту чытала Валянціна ДОЎНАР.

Краіна здароўя

Вядучая рубрыкі Алена КРАВЕЦ.
Тэл. (017) 311-17-36.

Скажыце, доктар...

Вены пад ударам

Чым небяспечны варыкоз, і што будзе, калі хваробу запусціць

**Варыкознае расшырэнне вен — не знешні дэфект, а сур'ёзная хвароба, якая пагражае цяжкімі ўскладненнямі, такімі як трамбоз, што можа скончыцца летальна.
Чаму яе нельга вылечыць таблеткамі, мазямі ці адварамі траў? Па якіх прычынах гэта больш жаночая праблема? Як вызначыцца, ці рабіць аперацыю, і што бывае, калі не лячыць хваробу?
На гэтыя і іншыя пытанні адказаў навуковы супрацоўнік аддзялення пухлін галаўнога мозга РНПЦ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя М. М. Аляксандрава, выкладчык кафедры неўралогіі і нейрахірургіі БелМАПА Гурбаніджад Гумен ГУШАНГ.**

— Доктар Гумен, вы нейрахірург. Чаму ў коле вашых навуковых інтарэсаў з'явілася варыкознае расшырэнне вен?

— Калі чытаю лекцыі на кафедры неўралогіі і нейрахірургіі, заўсёды тлумачу ўрачам, што арганізм варта разглядаць цалкам, а не часткамі, бо ўсе органы ўзаемазвязаны. Калі лячыць адзін орган, не звяртаючы ўвагі на астатнія, можна атрымаць цяжкія ўскладненні, нягледзячы на тое, што лячэнне для гэтага асобна ўзятага органа было падабрана правільна. Нейрахірургічная аперацыя, як, зрэшты, і любая іншая, павялічвае рызыку ўтварэння тромба. Наш арганізм не ўмее адрозніваць, гэта аперацыя ці крывацёк. Ён не разумее, што аперыруе хірург, побач анестэзіёлаг і ўсё пад кантролем, а ўспрымае гэта як крывацёк, які варта спыніць. А паколькі аперацыя цягнецца доўга, арганізм пачынае згушчаць кроў усё мацней і мацней. І актывізуе спыненне крывацёку да такой ступені, што кроў пачынае згусаць. І калі тромб адрываецца, чалавек атрымлівае ўскладненне — тромбаэмбалію лёгачнай артэрыі, што можа скончыцца летальна. Атрымліваецца, што аперацыя на галаўным мозгу прайшла выдатна, але ўзнікла тромбаэмбалія лёгачнай артэрыі, і чалавек загінуў.

> **«Любое лячэнне пачынаецца з добрай прафілактыкі. Калі прыходзіце дадому, асабліва пасля доўгага стаяння, трэба проста паляжаць на канапе, крыху прыўзняўшы ногі — хвілін 20, каб разгрузіць вены на ніжніх канечнасцях».**

Таму варыкознае расшырэнне вен (а менавіта на ніжніх канечнасцях вялікая рызыка ўтварэння тромбаў) — праблема для любога хірурга. У нейрахірургіі даводзіцца дасканальна вывучаць варыкознае расшырэнне вен. Гэта мая навуковая тэма, над якой я дагэтуль працую і дасягнуў пэўных вынікаў.

— Варыкознае расшырэнне вен — агульная праблема ці больш жаночая?

— Пераважна жаночая. Калі прыбраць спадчынную прычыну, якая выклікае захворванне і ў мужчын, і ў жанчын, то яшчэ адным важным фактарам з'яўляюцца гарманальныя змены падчас цяжарнасці. Хоць такія змены могуць з'яўляцца нават у дзяўчынак пасля палавога саспявання, калі пачынаюцца месячныя — і вены на нагах могуць мяняцца, хоць родаў яшчэ не было. Натуральна, з другой паловы цяжарнасці гэта праблема ў многіх абвастраецца. Калі жанчына прымае супрацьзачаткавыя сродкі, яна таксама правакуе ўтварэнне варыкознага расшырэння вен. Жаночы арганізм — гармоназалежны. І гэта моцна ўплывае на развіццё захворвання.

У маладым узросце для любой жанчыны самая галоўная зброя — яе прыгажосць. Хочацца насіць кароткія спадніцы, добра выглядаць на пляжы, і важна, каб былі прыгожыя ногі. Натуральна, дзяўчатам не падабаецца, калі з'яўляецца сасудзістая сетачка. Хоць гэта яшчэ і не варыкознае расшырэнне, а так званая нулявая стадыя, або рэтыкулярная форма варыкознага расшырэння вен. Для славянак гэта больш актуальна, бо сетачка прыкметная на светлай скуры. І плюс жаночая псіхалогія — хочацца, каб усё было ідэальна на малекулярным узроўні. Хоць мужчына можа і не заўважаць гэтага — мы крыху па-іншаму ўспрымаем жанчын.

На этапе, калі бачная сетачка, гэта больш эстэтычная праблема, і кровазварот на ніжніх канечнасцях калі і парушаны, то не крытычна. У гэты час жанчыны набываюць мазі, венатанізавальныя таблеткі, спрабуюць выкарыстоўваць народныя сродкі, крыятэрапію. Але не з'явілася ў свеце ні адной таблеткі ці мазі, каб сасудзістая сетка знікла. Мазі і таблеткі нават не спыняюць, а толькі замаруджваюць развіццё хваробы. Гэта жанчын не задавальняе. Тады ў ход ідуць механічныя метады: або ўводзіцца прэпарат, які склеразіруе вены, або вены прыпякаюцца лазерам. Тактыку тут выбірае доктар.

— Ці гарантуе гэта вылік на ўсё жыццё?

— Не. Гэта хранічнае захворванне, і праз нейкі час з'явяцца іншыя вены. Таму можна лічыць, што гэта вайна на ўсё жыццё.

— Як вызначыцца, ці трэба рабіць аперацыю? Напрыклад, вены выступаюць, але болі няма?

— Тут трэба вызначыцца, ад чаго адштурхоўвацца. Калі не хочацца мець ні сетачкі на нагах, ні бачных сасудаў, то зразумела, без аперацыі не абысціся. Калі ж глядзець па-іншаму — здаровая нага ці не, — то калі ёсць варыкознае расшырэнне вен, яно ў выніку прывядзе да хранічнай венознай недастатковасці. Пры варыкозе вылучаюць чатыры стадыі. І чым яна вышэй, тым больш сімптомаў. На пачатковай стадыі, калі няма яўнай дэкампенсацыі, то, магчыма, варта пачакаць. Калі бачна яўнае парушэнне кровазвароту на ніжніх канечнасцях, вены павылазілі, то аперацыя робіцца ўжо не дзеля прыгажосці. Тут парушаны сценкі вен, іх можа ўтварыцца тромб, прычым у любым месцы, — і мы атрымаем вялікія праблемы.

— Для мужчын пытанне прыгажосці не стаіць так востра, таму яны часта не звяртаюць увагі на гэта захворванне. Што можа здарыцца, калі запусціць хваробу?

— Сапраўды, на першай стадыі мужчын мала цікавіць, што там на нагах, яны могуць і не звяртаць на гэта ўвагу. Праблемы пачынаюцца, калі з'яўляюцца болі ў ікраножнай мышцы, асабліва гэта актуальна для людзей са стаячай работай: прадаўцоў, цырульнікаў, ды і саміх хірургаў, якім даводзіцца стаяць падчас аперацыі па некалькі гадзін. Калі і на гэтай стадыі не лячыць і запусціць хваробу, то потым мы бачым, што пад скурай з'яўляюцца карычневыя плямы. Гэта характэрна для больш пажылога ўзросту. Такая гіперпігментацыя сведчыць аб тым, што эрытрацыты выходзяць за межы сасуда, распадаюцца і ствараюць такую карціну. Мы маем ногі з рэдкім валасяным пакрыццём, нават у мужчын, бо валасяныя фалікулы гінуць з-за недахопу кровазвароту — яны не атрымліваюць кіслароду і пажыўныя рэчывы. Скура становіцца сухая, лушчыцца, і з'яўляецца такая пляма. На наступным этапе наступаюць яўныя дыстрафічныя змены. На месцах карычневых плям і ў іншых утвараюцца трафічныя язвы. Яны доўга і складана лечацца, бо ўзрост дадае праблем, і патрабуюць пастаяннага догляду — перавязачных матэрыялаў, мазяў, таблетак. Пацыенты нават часам не разумеюць, з-за чаго гэта язва ўтварылася, шукаюць мазі, каб рана зажыла. Справа не ў мазі, а ў тым, што тканка ў тым месцы не атрымлівае кіслярод, бо парушаны кровазварот. І трэба аднаўляць яго ў гэтых месцах і прызначаць ранагазажыўляльныя мазі.

— А на такой стадыі можна рабіць аперацыю?

— Так. Але чым больш запушчана хвароба, тым большая рызыка пасляаперацыйных ускладненняў. Язва ўтвараецца не за два дні, і нават не за два гады, а за два дзесяцігоддзі ці больш. Да яе трэба не проста доўга ісці, а доўга ўцякаць з палі-клінікі і ад урачоў. Гэта сведчыць пра тое, што чалавек амаль не лячыўся і не займаўся прафілактыкай. Таму калі ёсць праблема, варта вырашыць яе на пачатковым этапе.

> **«Калі жанчына прымае супрацьзачаткавыя сродкі, яна таксама правакуе ўтварэнне варыкознага расшырэння вен. Жаночы арганізм — гармоназалежны. І гэта моцна ўплывае на развіццё захворвання».**

— Калі падчас аперацыі «закрылі» пашкоджаныя вены і кроў размяркоўваецца па іншых, то рызыка ўтварэння тромбаў знікае?

— Ёсць найбольш спрыяльныя месцы для ўтварэння тромбу, і тыя, дзе яны вельмі рэдка ўтвараюцца. Як хірург, які непасрэдна робіць падобныя аперацыі, скажу, што тэарэтычна тромб можа ўтварыцца ў любой вене, нават не абавязкова на ніжняй канечнасці. Але калі мы прыбіраем паверхневыя вены на ніжніх канечнасцях, дзе больш высокая імавернасць тромбаўтварэння, мы пазбягаем гэтай рызыкі. Вянозны кровазварот не такі важны, як артэрыяльны, бо там знаходзіцца кроў, якая выканала сваю функцыю. І калі мы прыбіраем паверхневыя вены, то глыбокія спраўляюцца з іх функцыяй. Паверхневыя вены патрэбны, калі яны добра працуюць. У адваротным выпадку яны і самі не працуюць, і іншым не даюць — утвараюць застой крыві на ніжніх канечнасцях. Тады і глыбокія вены працуюць непаўнацэнна. Таму тут трэба ахвяраваць паверхневымі венамі.

— Аперацыйнае лячэнне не гарантуе, што хвароба не праявіцца зноў, так?

— Так. Ёсць пацыенткі, якія аперыруюцца і па два-тры разы. Трэба ўсведамляць, што гэта хранічная хвароба, якая прагрэсуе цягам жыцця.

— Пры вянознай хваробе прызначаюцца прэпараты для ўмацавання вянознай сценкі. Іх важна прымаць?

— Безумоўна. Нашы сасуды складаюцца з трох слаёў, адзін з іх мышачны. На вуліцы ў нас ад холаду сінее нос. Насамрэч яго колер не змяніўся, гэта звузіліся сасуды і менш паступае крыві. Функцыя мышачнага слоя — пашыраць ці звужаць сасуд. І венатонікі працуюць на тонус сасудаў. Такім чынам мы робім вены больш сабраныя. Нават калі варыкознае расшырэнне ёсць, прыём венатонікаў паляпшае кровазварот на ніжніх канечнасцях.

— Калі вялікую ролю адыгрывае спадчыннасць, а хвароба была ў маці, бабулі, ці ёсць шанцы ва ўнучкі яе пазбегнуць?

— Калі ёсць спадчыннасць, шанцы мінімальныя. У такім выпадку першыя прыкметы могуць з'явіцца пасля палавога саспявання. Але любое лячэнне пачынаецца з добрай прафілактыкі. Калі прыходзіце дадому, асабліва пасля доўгага стаяння, трэба проста паляжаць на канапе, крыху прыўзняўшы ногі — хвілін 20, каб разгрузіць вены на ніжніх канечнасцях. Можна выкарыстоўваць мазі для прафілактыкі варыкознага расшырэння вен, наносіць іх варта знізу ўверх. Гэта самае простае. Ёсць розныя хатнія электраміястымулятары — маленькія прысоскі, якія выклікаюць спазм мышц, паляпшаючы адток крыві. Ёсць дамашнія лімфаматы, якія робяць масаж ног. Але калі мы хочам выкарыстоўваць электраміястымулятары, лімфаматы, мы павінны быць упэўнены, што на нагах не паспелі ўтварыцца тромбы, асабліва гэта датычыцца пажылых людзей, бо такія апараты садзейнічаюць іх адрыву. Калі чалавек пажылы, асабліва ляжачы, таксама важна, каб хтосьці рабіў масаж ног, прычым знізу ўверх.

Можна прымаць кантрасны душ: гэта таксама павышае тонус сасудаў, трэніруе іх. Для прафілактыкі карысна рабіць настой з каштанаў, яго прымаюць і ўнутр, і прымяняюць вонкава. Калі чалавек працуе ў офісе і доўга сядзіць за сталом, дастаткова проста паварушыць пальцамі ног, і мышачная помпа пачынае працаваць. Крыху пахадзіць, пастаяць дастаткова, каб мышцы запрацавалі. Варта пазбягаць гіпадынаміі, але і гіпердынамія шкодная, тут важна ведаць меру.

> **«Варыкознае расшырэнне вен (а менавіта на ніжніх канечнасцях вялікая рызыка ўтварэння тромбаў) — праблема для любога хірурга».**

— Што рабіць у сталым узросце, калі хвароба запушчана і вены «вісяць гронкамі»?

— Калі хвароба запушчана, з ёй складаней справіцца, але лячыцца ніколі не позна. Таму варта звярнуцца да доктара, вызначыць, на якой стадыі захворванне і што можна зрабіць. І тут трэба памятаць пра рызыку ўтварэння тромбаў. Таму можна рэкамендаваць усё, што звязана з разрэджваннем крыві і паляпшэннем кровазвароту на ніжніх канечнасцях. І пазбягаць усяго, што загушчае кроў. Ёсць прадукты, напрыклад, імбір, якія добра разрэджваюць кроў. Вельмі негатыўную ролю адыгрывае курэнне: для таго каб сапсаваць лёгкія і страўнік, трэба шмат курыць, а каб сапсаваць сасуды, а яны ў нас вельмі ломкія, і невялікай колькасці цыгарэт дастаткова.

СПРАБУЕМ «ВЫГЛЯДАЦЬ НА МІЛЬЁН» ТАННА

Эканоміць на сабе — не самае прыемнае рашэнне. Але, на жаль, адно з тых, якія нам час ад часу ўсё ж даводзіцца прымаць. З аднаго боку, сёння ўсё дорага, з другога — дзяўчаты і жанчыны па-ранейшаму хочуць быць прыгожымі і моднымі. Ці магчыма апранацца стыльна і пры гэтым трацiцца на вопратку па мінімуму? У прынцыпе, так. Паспрабуем?

САМА САБЕ РЭВІЗОР

Пачнём з рэвізіі гардэроба — ёю на гэты раз заменім шопінг. Часам у «засеках радзімы» можна адшукаць добра забытае старое, якое нечакана будзе вельмі і вельмі дарэчы. Мода цыклічная і развіваецца па спіралі. Калі вы не паправіліся на пару памераў, то класічны трэнч, які вы купілі на другім курсе на ўсю стыпендыю, можа выглядаць надзвычай актуальна праз 20 гадоў. А калі прыбраць або дадаць некаторыя акцэнты, многім старым рэчам можна падарыць другую маладосць.

У першую чаргу звяртаем ўвагу на:

Белую кашулю ў мужчынскім стылі. Гэта можа быць і кашуля мужа ці сына. Такія кашулі — прамыя, з адкладным каўняром і без усялякага дэкору — актуальныя ўжо не першы сезон і адкрываюць неверагодны прастор для стварэння вобразаў. Такія ж бязмежныя магчымасці дорыць, дарэчы, і простая прамая белая футболка. Гэтыя рэчы — нібыта чыстае палатно: хочаш — «малюй» сябе ў вобразе строгай бізнес-лэдзі, хочаш — ствары спакуслівы жаночы вобраз.

Прамыя джынсы цёмнага колеру. Такія базавыя джынсы, напэўна, ёсць у вашым гардэробе. У ідэале пасадка ў іх павінна быць высокая. Але калі вы куплялі іх гадоў пяць таму, яна наўрад ці будзе такая, як трэба. Ну і добра: схаваем неактуальную лінію таліі пад худзі, талстоўкай або світарам (світар можна апрануць пад пояс).

Глядзім на сабраны за гады «запас» непрадузята. Шукаем базавыя прадметы гардэроба, актуальныя ва ўсе часы. Камбінуем іх з моднымі акцэнтнымі рэчамі — і мы ў трэндзе!

ВЫХОДЗІМ НА ПАЛЯВАННЕ

Ставіцца да «сэкандаў» з пагардай — па-першае, не сучасна, а па-другое, дорага: цэны на апошнія калекцыі кусаюцца, а ў «сэкандах» можна знайсці брэндавую вопратку за капейкі — часам танней за перакус у кавярні.

Ці можа адзенне, якое не насілі, каштаваць настолькі танна? Адказ — так. І вось чаму. Любімы беларускімі (і ўсімі іншымі) модніцамі брэнд Zara за год пастаўляе ў свае крамы больш за 3 000 000 адзінак адзення. І прыкладна столькі ж — кожны з іншых папулярных брэндаў мас-маркета. А калі дадаць да гэтай гары адзення яшчэ і тую гару, якую выпускаюць кітайскія вытворцы (проста пагартайце Аліэкспрэс!)... Уявім сітуацыю: проста зараз фабрыкі адзення па ўсім свеце зачыняцца. У гэтым выпадку, калі верыць статыстыцы (а чаму б і не паверыць?), новых рэчаў, якія ўжо ёсць у крамах і буціках, людзям нашай планеты хопіць да пяцідзесяці гадоў! А паколькі мода штогод патрабуе ўсё новых калекцый, горы нераскупленага адзення адпраўляюцца... правільна, у «сэканды» і стокі. Так што ношаных і не ношаных рэчаў у «сэканд-хэндах» як мінімум 50х50. Дарэчы, пра рэчы з «сэкандаў», якія ўжо насілі. Па-першае, у крамах «першых рук» рэчы актыўна мераюць, часам дзясяткі разоў на дзень, так што можна меркаваць, яны таксама ношаныя. А па-другое, у «сэкандах» рэчы, якія ўжо насілі, адрозніваюцца якасцю, інакш наўрад ці яны захавалі б таварны выгляд для паўторнага продажу. Ну, а спецыфічны пах адзення з крамаў «другіх рук» — гэта не праблема: ён знікае пасля першага мыцця.

Такім чынам, правілы купілі рэчаў у «сэканд-хэндах»:

✓ Перш за ўсё агледзьце зашпількі, кнопкі, маланкі. Яны павінны працаваць. Адмоўцеся ад купляў рэчаў з любімі дэфектамі, нават дробнымі. Магчыма, ліквідаваць іх не атрымаецца.

✓ Як і пры любым шопінгу, не бярыце ўпадабаную рэч, калі не можаце ў думках скласці мінімум тры камплекты з наяўнымі ў вашым гардэробе рэчамі. Бо важна не столькі «што надзець», колькі «з чым надзець». Калі гэтага правіла не прытрымлівацца, ваша шафа будзе заўсёды набітая, а праблема «няма чаго насіць» так і застанецца нявырашаная.

✓ Перад паходам у «сэканд» вызначцеся з тым, што вы шукаеце. Варыянты «Мне патрэбна ўсё!» ці «Не ведаю нават, можа, штосьці-небудзь спадабаецца» для паходаў па «сэкандах» і стоках ну зусім неразумныя.

✓ Будзьце ўважлівыя: паход у «сэканд» — гэта паляванне. Тут можна знайсці ўнікальныя брэндавыя або вінтажныя рэчы, якія стануць асновай вашага новага стылю. Калі яны не ўваходзяць у папярэдне складзены спіс, але вы можаце прыдумаць, з чым іх насіць і адчуваеце, што яны «вашы» — прымярайце і купляйце.

✓ Правільна выбірайце час «палявання». Апынуцца ў «сэкандзе» варта ў дні паступлення тавару. Звычайна нераспраданую вопратку фабрыкі і крамы аддаюць у «сэканды» і стокі ў канцы кожнага сезона. Менавіта тады ёсць магчымасць здзейсніць сапраўды выдатныя пакупкі.

У РЭШЦЕ РЭШТ

У еўрапейскіх краінах модніцы актыўна папаўняюць гардэроб на распродажах, эканомячы часам каля 80 % першапачатковага кошту адзення. Распродажы звычайна бываюць у канцы сезона, а самыя значныя — зімовыя і летнія. І ў гэты перыяд мерчандайзеры актывізуюцца на сто працэнтаў: усе іх намаганні накіраваны на тое, каб пакупнік, а дакладней, пакупніца, страціла кантроль. На гэта нацэлены лозунгі: «Дзве рэчы па цане адной!» і «Усё ад 25 рублёў!». І, вядома, на гэта працуюць цэннікі з перакрэсленай першапачатковай цаной. На самай справе, на вешалках вы знойдзеце рэчы і «ад 25 рублёў», і значна

даражэйшыя, а замест таго, каб бяздумна верыць перакрэсленым лічбам, варта папярэдне зайсці ў інтэрнэт, выдаткаваць дзесяць хвілін і вывучыць рэальную цэнавую катэгорыю таго тавару, які вы збіраецеся набыць. У любым выпадку, менавіта на распродажах як нідзе варта ўключаць здаровы сэнс. Інакш вы станеце ўладальніцай кучы зусім непатрэбных рэчаў (хай і за паўкошту), выкладзеце на касе круглую суму і, прыйшоўшы дадому, не будзеце ведаць, што з усім гэтым рабіць.

Такім чынам, законы бяспекі на распродажах:

* Звычайна распрадаюць «рэшткі» — тое, што не прадаецца за сезон. Відавочна, што найбольш хадавыя памеры S-M-L на распродажы трапляюць значна радзей, чым вялікія ці маленькія. Нягледзячы на гэта, не варта купляць рэч у надзеі, што вы да яе «дахудзееце», як і рэч на некалькі памераў большую, чым вы носіце. Як паказвае практыка, прадметы гардэроба, набытыя з прыцэлам на тое, што вы іх перашыеце, ушыеце, падкароціце і г. д., застаюцца на далёкай паліцы ў шафе «на вечным прыколе», як крэйсер «Аўрора».

✓ Адмоўцеся ад куплі сінтэтычных рэчаў, зробленых з прадуктаў нафтаперапрацоўкі. Усе гэтыя танненькія міленькія нейлонавыя кофтачкі і акрылавыя світаркі непрыемныя ў нашэнні, ад іх бываюць высыпанні і раздражненні, летам у іх горача, зімой холадна. Лепш купляць рэчы з натуральных тканін — прынамсі, вам будзе ў іх камфортна.

✓ Не варта набываць ультрамодныя рэчы ў канцы сезона. Можа быць, наступным летам або наступнай зімой яны акажуцца неактуальнымі і вы не захочаце іх насіць. Распродажы — ідэальнае месца для набыцця базавых рэчаў, над якімі не ўладны час і мода: прамыя цёмныя джынсы без дэкору, штаны класічнай даўжыні і крою, мінімалістычныя сукенкі і прамыя спадніцы, аднатонныя футболкі і кашулі, талстоўкі спакойнай каляровай гамы, пінжакі без лішняга «оверсайзу», класічныя мадэлі вопраткі, абутак лаканічных фасонаў і няяркіх расфарбовак.

✓ У канцы яшчэ адно правіла — тое ж, што і пры шопінгу ў «сэкандзе». На распродажы трапляюць рэчы, «за плячыма» якіх — доўгае «жыццё» ў краме. Іх мералі незлічоную колькасць разоў. Так што правяраем спраўнасць зашпілек, наяўнасць дзірачак і плям ад памады і «таналкі» ўсіх колераў і адценняў. Калі дэфекты ёсць — рэч не вартая нават цаны са зніжкай: цалкам магчыма, што плямы не адмыюцца, а зашпількі паправіць не атрымаецца.

✓ І, нарэшце, перш чым плаціць за кучу выбраных рэчаў, лепш выдыхнуць, выпіць кубачак кавы, можа быць, патэлефанаваць маме і пагутарыць з ёй пра яе здароўе. Карацей, змяніць кірунак думкі. І толькі потым вярнуцца да адкладзеных на касе рэчаў і спытаць сябе, што з іх вам сапраўды неабходна — хутчэй за ўсё, палову адзення вы вернеце на крамныя паліцы.

Аляксандра АНЦЭЛЕВІЧ.

Адны кралі рыбу, другія глушылі

Да рыбгаса «Сялец», што ў Бярозаўскім раёне, прысуседзілася цэлая група крымінальных рыбаловаў. Гэтая брыгада з сямі чалавек наладзіла незаконны прамысловы лоў рыбы на возеры Чорнае каля вёскі Спорава. Але зламыснікі трапілі ў поле зроку рэйдавай групы Бярозаўскай міжраённай інспекцыі і супрацоўнікаў міліцыі.

— Падчас затрымання парушальнікаў было канфіскавана 133 кілаграмы рыбы на суму 428 рублёў, — расказаў карэспандэнту газеты **намеснік начальніка Брэсцкай абласной інспекцыі аховы жывёльнага і раслiннага свету Сяргей МЫЧКО.** — Заведзена крымінальная справа.

Яшчэ адна крымінальная справа па факту нанясення ўрону прыродзе ў суме 165 172 рублі распачата ў Івацэвічах. Там на рацэ Мышанцы парушальнікі лавілі рыбу з дапамогай электравуды — забароненага прыстасавання. У выніку больш за 78 кілаграмаў шчупакоў, акунёў, ляшчоў браканьеры паспелі пагрузіць у лодку. Колькі яшчэ пацярпела рыбы ад такога варварскага спосабу здабычы, невядома (названае прыстасаванне знішчае ўсё жывое ў радыусе паражэння).

Двое грамадзян — жыхар Івацэвіцкага раёна і жыхар Баранавіч — затрыманы і будуць прыцягнуты да адказнасці.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: **ЗАО «Белреализация»** (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 27, тел.: 8 (017) 298-53-53; 8 (029) 690 54 09, **BELTORGI.BY**.

Продавец: **ЗАО «СтеклоБел»** (УНП 191118304) в лице ликвидатора частного предприятия «Эволюция бизнеса».

Публичные торги в электронной форме будут проведены: **11 ноября 2020 г. 09.00–17.00** на электронной торговой площадке BELTORGI.BY.

Предмет торгов –
изолированное помещение (производственное № 5) площадью 2085,9 кв. м с инв. № 350/D-182547, изолированное помещение (котельная) площадью 158,6 кв. м с инв. № 350/D-182533, изолированное помещение (производственное) площадью 279,6 кв. м с инв. № 350/D144729, расположенные по адресу: г. Гомель, ул. Лепешинского, 7-6.

Начальная цена предмета торгов – 25 000,00 бел. руб. с НДС. Шаг торгов – 5 %, задаток – 10 % от начальной цены предмета торгов.

Телефон для ознакомления и осмотра +375 29 698-53-03.

Для участия в торгах необходимо в срок с 29.10.2020 г. 09.00 по 10.11.2020 г. 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGI.BY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BPSB30121854590139330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», код BPSBBY2X, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее чем за пять дней до наступления даты проведения торгов.

Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается лицо, предложившее наиболее высокую цену. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан в течение 5 рабочих дней со дня их проведения оплатить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, и аукционный сбор. Срок заключения договора купли-продажи и оплаты: не позднее 10 рабочих дней со дня проведения торгов. Извещение о ранее проведенных торгах было опубликовано в газете «Звязда» от 10.10.2020 г.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ ОБ АУКЦИОНЕ

Лот 1: операторский блок-пункт автозаправочный (габаритные размеры 2400*2200*3000).
Начальная цена продажи – 516 руб. (пятьсот шестнадцать рублей) с учетом НДС.
Сумма задатка – 51 руб. (пятьдесят один рубль)

Продавец – ОАО «Белкард» г. Гродно, 230026, г. Гродно, ул. Счастного, 38, тел. 52-41-01

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 8-0152-55-87-70

Условия проведения аукциона:
- возмещение победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца на организацию и проведение аукциона, в том числе затрат по уплате вознаграждения организатору аукциона в размере 5 % от конечной цены продажи объекта;
- возмещение победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца по проведению независимой оценки в сумме 231,00 руб.;
- условия оплаты – 100 % предварительная оплата.

Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 30 ноября 2020 г. в 11.00
по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона https://grino.by/aukcion/

Заявления на участие принимаются по адресу:
г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница).
Обед с 12.30 до 13.18

Последний день приема заявлений – 26 ноября 2020 г. до 15.00

Телефон для справок 55-87-71 –
Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»
http://grodnoino.by/

Извещение о проведении 24 ноября 2020 года повторных торгов по продаже имущества, принадлежащего ИООО «ЦЕНТРОБЕТОН»

Предмет торгов
Капитальное строение с инвентарным номером в ЕГРНИ 500/С-62751 общей площадью 346 кв. м (наименование: здание склада щебня; назначение: здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ)
Имущество расположено на земельном участке с кадастровым номером 500000000005003385 площадью 1,9410 га (право постоянного пользования)
Местонахождение: г. Минск, ул. Железнодорожная, 35/4
Начальная цена: 2 306 490,30 бел. руб. с учетом НДС
Сумма задатка: 230 649,00 бел. руб.
Шаг аукциона: 230 649,00 бел. руб.

Продавец имущества: ИООО «ЦЕНТРОБЕТОН», ул. Железнодорожная, д. 35, 220089, г. Минск.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск.

Условие торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, а также возмещает затраты на организацию и проведение торгов в течение 5 дней со дня проведения торгов на расчетный счет организатора торгов.

Торги проводятся в порядке, установленном Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (договор о задатке), внесшие в установленном порядке задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации и подлинник для заверения (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава либо учредительного договора и их подлинники для заверения (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка с отметкой банка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также при необходимости иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на расчетный счет № BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБУ № 527 ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, БИК BLBBBY2X, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае, если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (единственному частнику аукциона) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (единственным участником аукциона) подписывается в течение 10 календарных дней со дня проведения аукциона и заключается после предъявления копий документов, подтверждающих возмещение затрат на организацию и проведение аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (единственным участником аукциона) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Торги проводятся **24 ноября 2020 года в 16.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются **с 30.10.2020 по 20.11.2020 включительно** в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К.Маркса, 39, каб. 6. По вопросу ознакомления с продаваемым имуществом следует обращаться по телефону (029) 615-11-11.

Ранее извещение о проведении торгов было опубликовано в газете «Звязда» 19.08.2020.

Телефоны для справок:
(017) 327-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»);
(029) 615-11-11 (ИООО «ЦЕНТРОБЕТОН»).

Извещение о продаже не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов и земельных участков, необходимых для обслуживания не завершенных строительством жилых домов, в частную собственность с публичных торгов в г. Кобрине Брестской области

№ лота	Адрес объекта	Характеристика объекта	Кадастровый номер земельного участка	Площадь земельного участка, га	Наличие инженерной и транспортной инфраструктуры	Начальная цена, руб.				Сумма задатка, руб.	Затраты на организацию и проведение аукциона, руб.
						Всего	В том числе:				
							имущества	земельного участка	расходы на оценку имущества		
1	ул. Торговая, 44, г. Кобрин	Не завершенный строительством незаконсервированный жилой дом в составе хозяйственных построек (сарай площадью 27,0 кв.м., уборная 3,0), земельный участок площадью 0,1128 га	124350100001007444	0,1128	Обеспечена (возможность) подключения газоснабжения, водоснабжения, электроснабжения	20 553,64	3 092,20	17 461,44	124,48	2 055,36	902,09
2	ул. Свердлова, 106, г. Кобрин	Не завершенный строительством незаконсервированный жилой дом (фундамент площадью 168 кв. м), земельный участок площадью 0,1009 га	124350100001006250	0,1009	Обеспечена (возможность) подключения газоснабжения, водоснабжения, электроснабжения	21 204,25	6 230,69	14 973,56	202,26	2 120,43	1 122,72
3	ул. Долубовская, 86, г. Кобрин	Не завершенный строительством незаконсервированный жилой дом (фундамент площадью 102,0; кв.м; стены), земельный участок площадью 0,1313 га	124350100001006223	0,1313	Обеспечена (возможность) подключения газоснабжения, водоснабжения, электроснабжения	32 469,24	12 144,00	20 325,24	207,0	3 246,92	288,0
4	ул. Полковая, 19, г. Кобрин	Не завершенный строительством незаконсервированный жилой дом (фундамент площадью 86,0 кв. м, стены из бруса); земельный участок площадью 0,1245 га	124350100002004506	0,1245	Обеспечена (возможность) подключения газоснабжения, водоснабжения, электроснабжения	16 340,80	4 861,90	11 478,90	207,0	1 634,08	288,0

Дополнительно возмещаются расходы на публикацию извещения в средствах массовой информации

Организатор аукциона – Кобринский районный исполнительный комитет (далее – райисполком).

Продажа незавершенных строительством жилых домов и земельных участков осуществляется гражданам Республики Беларусь и негосударственным юридическим лицам Республики Беларусь.

К участию в аукционе допускаются граждане Республики Беларусь и негосударственные юридические лица Республики Беларусь, подавшие заявления в установленный в извещении срок, предоставившие документ о внесении суммы задатка (задатков) в размере 10 процентов от начальной цены предмета аукциона на расчетный счет *BY38KBB36410000000111100000 в ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК AKBBBY21113, УНП 200042468*, получатель – Кобринский райисполком и заключившие с Кобринским райисполкомом соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Лицо, желающее принять участие в аукционе в отношении нескольких лотов, вносит задаток за каждый лот, который он намерен приобрести.

Кроме того, в комиссию представляются:

гражданином – копия документа, удостоверяющего личность, без нотариального засвидетельствования;

индивидуальным предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя без нотариального засвидетельствования;

представителем гражданина или индивидуального предпринимателя – доверенность, оформленная в соответствии с требованиями законодательства;

представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица, без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица.

Консолидированными участниками для участия в аукционе представляются также оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе.

Победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона:

по заявлению победителя аукциона в Кобринский райисполком о предоставлении рассрочки внесения платы за земельный участок, поданному не позднее одного рабочего дня после утверждения протокола о результатах аукциона, райисполком в течение 5 рабочих дней со дня получения заявления принимает решение о предоставлении рассрочки;

- в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона победитель аукциона обязан внести плату за предмет аукциона (часть платы – в случае предоставления исполнительным комитетом рассрочки внесения платы за земельный участок), возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения;

- в течение двух месяцев со дня утверждения протокола о результатах аукциона осуществить государственную регистрацию права на земельный участок в Кобринском филиале республиканского унитарного предприятия «Брестское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру»;

- получить в установленном порядке техническую документацию и разрешение на строительство одноквартирного жилого дома;

- приступить к занятию земельного участка не позднее одного года со дня осуществления государственной регистрации права на него;

- завершить строительство жилых домов (возвести фундамент, стены и крышу) в течение трех лет с даты осуществления государственной регистрации права частной собственности на земельные участки.

Предупредить победителя аукциона либо единственного участника несостоявшегося аукциона, что право частной собственности на земельный участок прекращается:

- при неуплате земельного налога по истечении двух налоговых периодов;

- при использовании земельного участка не по целевому назначению;

- если гражданин в течение одного года со дня государственной регистрации возникновения права на земельный участок не приступил к занятию данного участка;

- при неосуществлении мероприятий по охране земель, указанных в части первой статьи 89 Кодекса Республики Беларусь о земле.

Всем желающим предоставляется возможность ознакомиться с документацией и земельными участками на местности.

Победитель аукциона – участник, предложивший наибольшую цену.

Аукцион в отношении каждого предмета аукциона признается несостоявшимся, о чем комиссией или организацией составляется протокол о признании аукциона несостоявшимся, если заявление об участии в нем подано только одним участником, или для участия в аукционе не было подано ни одного заявления, или на аукцион явился один из участников или ни один из участников не явился на аукцион.

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником либо для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов.

Аукцион состоится 30 ноября 2020 года в 11.00 по адресу: г. Кобрин, ул. Суворова, 25, зал заседаний 1-й этаж.

Заявления на участие в аукционных торгах с необходимыми документами принимаются по адресу: г. Кобрин, ул. Суворова, 25, райисполком, каб. 317 с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 в рабочие дни.

Последний день приема заявлений – 24 ноября 2020 г. до 17.00.

Тел. для справок: 8 (01642) 2-66-15, 2-22-57, 2 29 48.

Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются.

Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений об участии в аукционе.

Цёплы ўспамін

«Лепш мы рванём у горы...»

Мой сябар Чэбаганаў Анатоль Васілевіч

Усе ведаюць Анатоля Васілевіча як даследчыка свайго роду і родаў беларускай шляхты, пісьменніка, прадпрымальніка, мецэната, заслужанага дзеяча культуры Рэспублікі Беларусь. Для мяне ж ён у першую чаргу чалавек, з якім я сябраваў усё жыццё. Таму мне хочацца расказаць пра крыху іншы бок яго жыцця.

У дзяцінстве мы, як і ўсе хлопчыкі, гулялі ў футбол, шахматы, абмяркоўвалі тое, што змаглі прачытаць апошнім часам. Ён вельмі шмат чытаў. Заўсёды быў у цэнтры ўвагі, штосьці выдумляў, арганізоўваў розныя мерапрыемствы, заўсёды збіраў вакол сябе натоўп вясковай дзятвы. Уражвалі яго цікаўнасць, імкненне ўсё высветліць і ва ўсім разабрацца. Невыпадкова вучоба ў школе давалася яму лёгка і закончылася атрыманнем залатога медаля. Супраць яго было складана гуляць, таму што ён заўсёды трымаўся да апошняга, нават у самых безнадзейных сітуацыях. Гэтаксама ён дзейнічаў і ў звычайных жыццёвых сітуацыях.

Фота Кастуся ДРОБАВА.

Пасля заканчэння школы мы дамовіліся пакарыць культурную сталіцу краіны і таму паехалі паступаць у Ленінград. Праўда, апынуліся ў розных інстытутах — я ў Ленінградскім політэхнічным, а Анатоль — у Ленінградскім інстытуце дакладнай механікі і оптыкі. Жылі мы ў розных інтэрнатах, але выхадныя і святочныя дні часта праводзілі разам. Студэнцкія гады пакінулі незабыўнае ўражанне. Па-першае, у нашых інстытутах і інтэрнатах было вельмі шмат студэнтаў з іншых краін — Венгрыі, Польшчы, ГДР, краін Афрыкі, а таксама з Узбекістана, Украіны, Малдовы. І мы непасрэдна даведваліся, як жывуць іншыя народы і што ў іх добрага ці дрэннага ў параўнанні з беларусамі. Анатоль жыў у пакоі з двума студэнтамі з Узбекістана. Яны былі з адукаваных сем'яў, вельмі добра вучыліся і былі сапраўдныя таварышы. Ад іх мы пачулі пра землятрус у Ташкенце 1964 года, калі загінула шмат людзей, але афіцыйна пра гэта нідзе не паведамлялася. У іх Анатоль навучыўся гатаваць плоў па-ўзбекску, заварваць класічны чай.

Час, які мы бавілі сумесна ў выхадныя дні, праходзіў у пастаянных спаборніцтвах: міні-футбол на высадку, шахматны бліц, прэферанс і спрэчкі на любыя філасофскія тэмы. У прэферанс мы гулялі на інтарэс — тыя, хто прайграў, павінны былі смажыць бульбу, а пераможцы — гучна чыталі вершы з сусветнай класікі ці абмяркоўвалі чарговую хвалюючую праблему. Я да гэтай пары памятаю кароценькі верш Васіля Фёдарава, які Анатоль любіў паўтараць:

Не изменяй! Ты говоришь, любя.
О, не волнуйся, я не изменяю.
Но, дорогая...
Как же я узнаю,
что в мире нет прекраснее тебя?

Дарэчы, пастаянным партнёрам у футбольных баталіях быў Тадэвуш Кандрусевіч, з якім мы часта кантактавалі, як землякі, і які вучыўся на адным факультэце са мной і ў далейшым стаў кіраўніком каталіцкай царквы ў Рэспубліцы Беларусь. Памятаю, што ў канцы 60-х гадоў у адной са спрэчак Анатоль сцвярджаў, што Ленінград усё ж верне сваю першапачатковую назву. На той час гэта здавалася неверагодным, і з ім тады пагадзіліся не ўсе.

Нашымі кумірамі былі барды Высоцкі, Акуджава, Галіч, Клячкін. Мы ведалі вельмі шмат іх песняў. У 1968 годзе ў газеце «Советская Россия» быў апублікаваны ідэалагічны артыкул «Аб чым спявае Уладзімір Высоцкі», дзе наш любімы паэт быў аб'яўлены ворагам народа. Мы моцна абураліся, а Анатоль вырашыў захаваць у сябе гэтую газету для гісторыі.

Захапляючыся чытаннем, Анатоль пачаў паціху збіраць каштоўную літаратуру. У той час у букіністычных магазінах Ленінграда можна было набыць унікальныя кнігі, выдадзеныя ў XXVIII-XIX стагоддзях. І калі дазвалялі сродкі, ён набываў. А яго мама ў Любані афармляла падпіскі на літаратурныя серыі кніг. Паступова ён усё больш пачаў захапляцца паэзіяй. Ведаў на памяць вельмі шмат вершаў і актыўна збіраў паэзію для сваёй будучай бібліятэкі.

Безумоўна, набыццё кніг — гэта затраты. Дзе браць грошы, калі жыць даводзілася практычна на адну стыпендыю — мама не магла асабліва дапамагчы. Даводзілася зарабляць на студэнцкіх будоўлях. Усе летнія канікулы прысвячаліся толькі гэтаму — у Сібіры, Узбекістане, Кіргізіі. Гэта была яшчэ адна школа жыцця. Прыйшлося прайсці праз усё: арганізацыю работ, кіраванне калектывам, асваенне будаўнічых прафесій і — цяжкую працу ва ўмовах спёкі або машкары. Я памятаю, як у 1970 годзе ў зводным атрадзе ленінградскіх ВНУ мы будавалі каля возера Ісык-Куль (Кіргізія) шчытавыя домікі пасля разбуральнага землятрусу. Як мы пазнаёміліся з мясцовымі жыхарамі і як яны нам дзякавалі і запрашалі на ўваходзіны. Мы ўбачылі, якія гэта гасцінныя і цудоўныя людзі. Адзін з гаспадароў новага дома нават удзельнічаў у вызваленні Мінска ў 1944 годзе і вельмі абрадаваўся, што мы з тых краёў, і добра адзываўся аб беларусах.

Тады ж мы ўпершыню ажыццявілі паход у горы, які добра памятаю да гэтай пары. У адну з нядзель нас прывезлі да падножжа гор Цянь-Шань, у вельмі прыгожае месца, дзе знаходзіліся радонавыя крыніцы. Але Анатоль, як заўсёды, прапанаваў свой варыянт адпачынку. Ён сказаў, што лепш мы рванём у горы і дойдзем да снягоў, бо відаць, што гэта зусім недалёка. Мы, самыя блізкія сябры, чалавек восем, згадзіліся і пайшлі ўверх. Спачатку мы лёгка падніמаліся праз дзіўна прыгожыя лясныя, лугавыя мясціны. Потым пайшлі крутыя пад'ёмы, калі даводзілася чапляцца за кусты, камяні. Было вельмі небяспечна — можна сарвацца. Але снягі заставаліся на ранейшай адлегласці. Час ішоў, а дасягненне мэты аказалася пад пытаннем. Некаторыя пачалі наракаць, бо ўжо набліжаўся вечар, мы маглі не паспець у прызначаны час вярнуцца да аўтобуса. Але Анатоль параіў слабакам вяртацца, а моцным ісці наверх. Ніхто не стаў вяртацца. І да снегу ўсё ж дайшлі. Але самае жахлівае было яшчэ наперадзе. Пачало хутка цямнець. Спускацца ў крутых месцах аказалася значна цяжэй, чым падніמацца. З вялікай цяжкасцю, падтрымліваючы адзін аднаго і з вялікім спазненнем, у поўнай цемры, у поўнай знямозе мы дабраліся да месца збору, дзе нас чакалі. Добра, што аўтобус стаяў з уключанымі фарамі, інакш мы дакладна не знайшлі б месца збору. Там нам далі такі наганяй, аб якім да гэтага часу ўспамінаць не хочацца.

Пасля заканчэння адукацыі ў інстытутах мы, як і дамаўляліся, атабарыліся ў Мінску. Анатоль стаў наладчыкам электронных вылічальных машын ва Усесаюзным навукова-вытворчым аб'яднанні «Каскад». У той час гэта была вельмі крутая прафесія. Па-першае, гэта суцэльныя камандзіроўкі, а па-другое, электронныя вылічальныя машыны ўяўлялі сабой у той час штосьці накшталт монстраў — гэта некалькі вялікіх шаф, нашпігаваных электронікай. І запусціць іх у работу — вельмі складаная задача, якая патрабавала ведаў, лагічнага мыслення і досведу. Анатоль надзіва хутка здолеў асвоіць гэту прафесію і ў кароткі тэрмін стаў найлепшым брыгадзірам «Каскада», яму пачалі даручаць самыя складаныя і адказныя аб'екты. Пра такіх людзей у той час складалі легенды. Я гэта вельмі добра ведаю і памятаю, бо сам працаваў у «Каскадзе» праграмістам.

Пасля УНВА «Каскад» мы з 1974 года працавалі ў ПКТІ АСК «Ніва» Дзяржкамсельгастэхнікі БССР: Анатоль — галоўным інжынерам, а я — начальнікам аддзела. Вынік дзейнасці гэтай арганізацыі вядомы — наша рэспубліка была лідарам па аўтаматызацыі работ у СССР у гэтай галіне, і з усёй краіны прыязджалі дэлегацыі для вывучэння нашага вопыту і ўкаранення нашых распрацовак у сябе. Варта адзначыць, што былыя супрацоўнікі ПКТІ АСК «Ніва» да гэтай пары ўспамінаюць Анатоля Васілевіча як вельмі дасведчанага спецыяліста, справядлівага і чулага кіраўніка.

Уладзімір РАДКЕВІЧ.

ЁСЦЬ СЛАЎНЫ «МІГ» МІЖ МІНУЛЫМ І БУДУЧЫМ

Адзін з гарадскіх помнікаў легендарнаму баявому знішчальніку МіГ.

Нагадаю пра сакрэт трыццацігадовай даўніны. У той час на вуліцах старажытнага гарадка Шчучын можна было сустрэць лётчыкаў, якія штодзень падымаліся на шматкіламетровую вышыню. Тады пра іх службу ведала абмежаванае кола адказных людзей.

Сёння гэта ўжо не сакрэт, бо тых ваенна-паветраных падраздзяленняў тут даўно няма. Адзін з тагачасных баявых самалётаў МіГ гараджане захавалі на п'едэстале пры ўездзе ў Шчучын. Як напамін пра слаўнае авіяцыйнае мінулае райцэнтра. Дарэчы, у горадзе ёсць яшчэ адзін помнік-самалёт, таксама з сямейства МіГаў. Гэта крылатая машына ўпрыгожвае пейзаж каля возера.

Першую ўзлётна-пасадачную паласу пабудавалі недалёка ад горада перад Вялікай Айчыннай вайной.

Школьнікі Дмітрый ШЫЯН і Кірыл ГРАБІНА ў музеі авіятараў.

Пасля вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў авіяцыйная гаспадарка пашыралася, тут базіраваліся дальнія бамбардзіроўшчыкі, знішчальнікі.

Пра гісторыю падраздзяленняў паветраных абаронцаў можна даведацца ў мясцовым музеі. У экспазіцыі не толькі апісанне баявога шляху авіятараў, але і фотаздымкі ветэранаў, іх уласныя рэчы, элементы спецыяльнага абмундзіравання. Асабліва прыцягвае да сябе музей школьнікаў — многія хлапчукі мараць калісьці сесці за штурвалы самалётаў, убачыць свой родны горад са шматкіламетровай вышыні.

Яўген ПЯСЕЦКІ, фота аўтара.

Далёкія светы

Ці ёсць жыццё на Марсе?

Расійскі касманаўт выказаў на гэты конт сваю здагадку

Жыццё на Марсе ўжо ёсць, і занеслі яго з Зямлі. Такое меркаванне выказаў у ходзе тэлемоста з Цэнтральнай Амерыкай, арганізаванага цэнтрам «Касманаўтыка і авіяцыя» на ВДНГ, лётчык-касманаўт, Герой Расіі Алег Арцем'еў.

«Я думаю, што, на самай справе, жыццё на гэтай планеце ўжо ёсць, і яно занесена, хутчэй за ўсё, намі. Таму што вось тыя марсаходы, роверы, тыя станцыі, якія даляталі да Марса — як бы мы іх ні апрацоўвалі, як бы мы іх ні чысцілі і як бы яны ні праходзілі каранцін — усё роўна яны ў якім-небудзь закутку прывезлі з сабой найпрацейшыя мікраарганізмы», — прыводзіць яго словы РІА «Навіны».

Паводле яго слоў, нягледзячы на розніцу ва ўмовах Марса і Зямлі, «мікраарганізмы там (на Марсе. — **Рэд.**) выжылі і пачынаюць эвалюцыйна развівацца». Касманаўт таксама дадаў, што ў расійскім сегменце МКС праводзіўся эксперымент пад назвай «Тэст», які даказаў здольнасць мікраарганізмаў выжыць у адкрытым космасе.

Мовай позірку

Падміргнуць хатняму гадаванцу

Раскрыты «сакрэтны» прыём для сяброўства з кошкай

Навукоўцы з Вялікабрытаніі высветлілі, што хутка і лёгка наладзіць кантакт з гэтымі жывёламі можна пры дапамозе характэрнага кацінага прыжмурвання. Пра гэта гаворыцца ў даследаванні, апублікаваным у часопісе Nature.

На думку псіхолагаў з Універсітэта Сасекса, прыжмураны погляд кошкі з'яўляецца аналагам чалавечай усмешкі, і такім чынам гадаванцы выказваюць задавальненне і прыязнасць.

Навукоўцы правялі два эксперыменты. У першым удзел прынялі 21 кошка і 14 гаспадароў. Спецыялісты ўстанавілі, што кошкі, прыжмурваючыся і павольна міргаючы, адказваюць на аналагічныя дзеянні сваіх гаспадароў. Морды жывёл і твары ўладальнікаў зняла відэакамера. Вынікі параўналі з тым, як кошкі міргаюць, калі чалавека побач няма.

У другім эксперыменце былі задзейнічаны 24 кошкі. Было ўстаноўлена, што жывёлы больш ахвотна падыходзяць да рукі чалавека пасля таго, як той прыплюшчыў вочы і павольна міргнуў некалькі разоў.

«Цудоўна мець магчымасць паказаць, што кошкі і людзі могуць мець узаемаадносіны. Гэта тое, пра што падазравалі многія ўладальнікі жывёл, таму было цікава знайсці доказы. Гэта першае даследаванне, у якім эксперыментальна вывучана роля павольнага міргання ў камунікацыі паміж кошкай і чалавекам», — заявілі навукоўцы.

Спецыялісты падкрэслілі, што цяпер уладальнікі жывёл могуць больш дакладна ацэньваць унутраны стан сваіх гадаванцаў. На думку навукоўцаў, вынікі даследавання патэнцыяльна могуць выкарыстоўвацца для ацэнкі дабрабыту кошак у розных умовах, у тым ліку ў прытулках і ветэрынарных кабінетах.

Градус кіпення

А вось быў бы кандыцыянер...

Тэмпература на Зямлі ўплывае на паспяховасць школьнікаў

Навукоўцы вывучылі ўплыў павышэння тэмпературы паветра на паспяховасць вучняў. Аказалася, асабліва моцна гэтая сувязь выяўляецца сярод бедных слаёў насельніцтва.

Сярэднегадавая тэмпература паветра і, як вынік, павелічэнне колькасці вучэбных дзён з тэмпературай вышэй 26,7 градуса прыводзяць да зніжэння паспяховасці падчас занятка. Да такіх высноў прыйшлі даследчыкі з Каліфарнійскага ўніверсітэта. Іх навуковы артыкул з гэтай нагоды апублікаваны ў часопісе Nature Human Behavior.

Навукоўцы прааналізавалі суаднесіны даных аб школьнай паспяховасці ў свеце за перыяд з 2000 па 2015 год і ў ЗША за перыяд з 2009 па 2015 год з кліматычнымі зменамі.

Даследаванне праходзіла ў два этапы. Спачатку разглядзелі даныя аб паспяховасці для 58 развітых краін і краін, якія развіваюцца, а затым паспяховасць толькі ўнутры ЗША.

Даследчыкі прыйшлі да высновы, што павышэнне тэмпературы аказвае назапашвальны негатыўны эфект на школьную паспяховасць. Мацней за ўсё гэта ўплывае на найбольш адчувальныя слаі насельніцтва: дзяцей малодшага школьнага ўзросту і людзей, якім даходы не дазваляюць забяспечыць сістэму кандыцыянавання.

Правілы здароўя

Маладосць на талерцы

Названы прадукты, здольныя паскорыць старэнне

Турэцкая газета Sabah назвала дзесяць прадуктаў, якія выклікаюць хуткае старэнне арганізма. На думку аўтараў артыкула, залішняе ўжыванне рафінаванага цукру можа прывесці да пашкоджання бялкоў і ліпідаў у арганізме, што стане прычынай пашкоджання калагену скуры і паспрыяе развіццю маршчын.

Фастфуд, смажаная тлустая ежа, маргарын і кансервы ўтрымліваюць транстлушчы, якія не толькі павялічваюць рызыку сардэчных захворванняў, але і закаркоўваюць крывяносныя сасуды і запавольваюць кровазварот.

Спажыванне солі прымушае арганізм утрымліваць ваду, што прыводзіць да смагі і ацёчнасці. Ад абязводжвання скура раней старэе.

Кава і прадукты з перапрацаванага мяса, уключаючы каўбасу і сасіскі, таксама выклікаюць абязводжванне арганізма. Акрамя таго, яны зніжаюць колькасць вітаміну С у арганізме, важнага для ўтварэння калагену.

Вострая ежа ўплывае на крывяносную сістэму. Яна пашырае сасуды, што прыводзіць да ўзроставых змен скуры. Таксама рэгулярнае ўжыванне спецый можа выклікаць алергічныя рэакцыі і ўздуцце жывата або пастаяннае пачырваненне.

Аўтары артыкула раяць адмовіцца ад ужывання прыгатаванага на вуглі мяса, калі яно падгарэла. Гэта таксама старыць скуру, сцвярджаецца ў матэрыяле.

Біялогія з анатоміяй

«Сустрэча з аднарогам»

У ЗША знайшлі птушку з рэдкай афарбоўкай

У амерыканскім штаце Пенсільванія даследчыкі з прыроднага запаведніка Паўдэрміл выявілі рэдкую птушку, чырванагрудага дубаносага кардынала, чыё цела было падзелена напалавіну на «мужчынскае» і «жаночае». Пра гэта напісала Daily Mail.

Адзначаецца, што для гэтага віду птушак характэрны палавы дымарфізм: у самцоў і самак розны колер апярэння. Пёры на крылах самцоў — чорныя, а пад крыламі і на грудзях — ружовыя. А ў самак крылы карычневыя зверху і жоўтыя з унутранага боку. На іх грудзях няма плям.

У знойдзенага ж дубаноса былі чырвоныя пёры пад правым крылом і жоўтыя — пад левым. Такая з'ява называецца двухбаковы гінандрамарфізм. Гэта анамалія развіцця арганізма, у выніку якой буйныя ўчасткі цела маюць генатып і прыкметы розных полаў.

«Уся каманда была ўсхваляваная, калі ўбачыла паблізу такую рэдкасць. Адзін з іх апісаў гэта як сустрэчу з аднарогам», — адзначыла кіраўнік праграмы кальцавання птушак парку Эні Ліндсі.

Сяргей СТАРЫНАЎ.
Фота з адкрытых крыніц.

Разбурэнне чацвёртай сцяны

На завяршэнне X тэатральнага форуму «ТЭАРТ» гледачам зрабілі падарунак ад Брэсцкага тэатра драмы — спектакль «Мяшчанскае вяселле» па п'есе Бертальда Брэхта. Неверагоднае відовішча, гратэск, бурлеск, клаўнада — і адначасова падстава для глыбокага роздуму, калі пошлыя жартачкі перасягаюць тую мяжу, за якой пачынаецца рэальны боль.

Чула меркаванне, што Бертальд Брэхт быў бы задаволены гэтай пастаноўкай рэжысёра Ігара Казакова. Вострая сацыяльная сатыра, туга па шчырасці, тэма хатняга гвалту... Разбурэнне «чацвёртай сцяны», пра якое казаў Брэхт, — глядач робіцца як бы ўдзельнікам спектакля, запрошаным на вяселле госцем. Перад намі адначасова і Германія часоў цыліндраў і крыналінаў, і сучасны свет «постсаўка», згадкі пра памерлага Гейнэ спалучаюцца з сучасным рускім шансонам... Фасад мяшчанскага дабрабыту і добрапрыстойнасці разбураецца, як самаробная мэбля, з герояў звальваюцца маскі, і ці можа быць шчасце ў свеце, дзе ніхто адзін аднаго не любіць, нават у сям'і? Выдатная работа мастака-пастаноўшчыка Міхала Лашыцкага, неверагодная ігра артыстаў, эквілібрыстыка на мяжы пошласці і густу... Сто гадоў прайшло з таго часу, як малады Бертальд Брэхт напісаў сваё «Мяшчанскае вяселле», і сёння ў новай, таленавітай і дзёрзкай, інтэрпрэтацыі яно зноў змушае гледача задумацца на вечныя тэмы. Тое, што робіцца дзеля бачнасці, для таго, каб адпавядаць чымсьці чаканням, непазбежна скончыцца катастрофай для асобы. Рогат, які суправаджае спектакль, змяняецца трывожным, балючым маўчаннем у фінале. І затым — гучнымі воплескамі ўдзячнага, уражанага гледача. Фотаімгненні, якія дапамогуць вам адчуць атмасферу дзейства, злавіў Ян Хведчын.

Людміла РУБЛЕЎСКАЯ.
Фота Яна ХВЕДЧЫНА.

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении 24 ноября 2020 года повторных торгов по продаже имущества, принадлежащего ИООО «ЦЕНТРОБЕТОН»

Предмет торгов
Капитальное строение с инвентарным номером в ЕГРНИ 500/С-22509 общей площадью 241,0 кв. м (наименование: здание мастерской (опалубочной цеха № 7) Б 1/К-П); назначение: здание специализированное иного назначения)
Сведения о земельном участке: площадь – 0,7186 га, кадастровый номер – 500000000005004251, право постоянного пользования
Местонахождение: г. Минск, ул. Железнодорожная, д. 35/3
Начальная цена: 2 890 927,80 бел. руб. с учетом НДС
Сумма задатка: 289 092,00 бел. руб.
Шаг аукциона: 289 092,00 бел. руб.

Продавец имущества: ИООО «ЦЕНТРОБЕТОН», ул. Железнодорожная, д. 35, 220089, г. Минск.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск.

Условие торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, а также возмещает затраты на организацию и проведение торгов в течение 5 дней со дня проведения торгов на расчетный счет организатора торгов.

Торги проводятся в порядке, установленном Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (договор о задатке), внесшие в установленном порядке задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации и подлинник для заверения (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава либо учредительного договора и их подлинники для заверения (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка с отметкой банка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также при необходимости иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на расчетный счет № BY15 BLBB 3012 0190 3985 8300 1001 в ЦБУ № 527 ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, БИК BLBBBY2X, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (единственному частнику аукциона) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (единственным участником аукциона) подписывается в течение 10 календарных дней со дня проведения аукциона и заключается после предъявления копий документов, подтверждающих возмещение затрат на организацию и проведение аукциона.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (единственным участником аукциона) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Торги проводятся **24 ноября 2020 года в 15.30** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются **с 30.10.2020 по 20.11.2020 включительно** в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6. По вопросу ознакомления с продаваемым имуществом следует обращаться по телефону (029) 615-11-11.

Ранее извещение о проведении торгов было опубликовано в газете «Звязда» 18.08.2020.

Телефоны для справок:
(017) 327-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»);
(029) 615-11-11 (ИООО «ЦЕНТРОБЕТОН»).

ВНИМАНИЮ ПРЕДПРИЯТИЙ, ОРГАНИЗАЦИЙ И ИНДИВИДУАЛЬНЫХ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЕЙ!

Комитетом государственного имущества Гродненского областного исполнительного комитета проводятся аукционы по продаже неиспользуемого имущества, находящегося в собственности Волковысского района

К ПРОДАЖЕ ПРЕДЛАГАЕТСЯ:

1) Здание штаба с террасой и подвалом, благоустройством, инженерными сетями по ул. Красноармейской, 43 в г.п. Россь Росского с/с Волковысского района.
Начальная цена предмета аукциона – 349 322 руб. 79 коп.
Размер задатка – 35 000 руб.;

2) Здание кухни-столовой с террасой благоустройством, инженерными сетями по ул. Красноармейской, 55 в г.п. Россь Росского с/с Волковысского района.
Начальная цена предмета аукциона – 170 046 руб. 25 коп.
Размер задатка – 18 000 руб.

Аукцион состоится 05.11.2020 г. в 12.00.

Заявки на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. 17 Сентября, 39.
Последний день подачи заявлений на участие в аукционе – **30.10.2020 г. до 17.00**.

Подробная информация по телефонам:
в городе Волковыске: **8 (01512) 5 13 44, 2 06 03.**
в городе Гродно: **8 (0152) 62 39 11, 62 39 24, 62 39 23, 62 39 31.**

Дополнительная информация размещена на сайте **https://au.nca.by**

УНП 500042135

УНН 190431606

УП «Белконфискат»

объявляет о проведении электронных торгов 19.11.2020 г. по продаже имущества Петницкого В. А.

легковой автомобиль «Рено Меган» 1997 г. в.,
начальной стоимостью 744 рубля.

На сайте **belkonfiskat.by** размещена информация о торгах.
Справки по тел.: **8 (017) 3639489, 8 (029) 7790809.**

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Жлобинский механический завод «Днепр» (продавец) в лице ликвидатора ОАО «Жлобинский механический завод «Днепр» – директора ООО «Модель антикризисного управления» Куценковой Н. С. извещает о проведении 12 ноября 2020 года открытого повторного аукциона по продаже имущества со снижением начальной цены на 70 % в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20 %), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20 %), бел. руб.
Условие продажи: Победитель (единственный участник) аукционных торгов самостоятельно и за свой счет проводит демонтаж, погрузку, транспортировку приобретенного на аукционе имущества. В случае нарушения целостности имущества Продавца при демонтаже и погрузке приобретенного имущества на Покупателя возлагается обязанность по приведению поврежденного имущества в первоначальное состояние. Действия по снятию с регистрационного учета транспортных средств (автотехники и механизмов), а также в случае необходимости получения регистрационных документов (при их отсутствии у Продавца) производится Покупателем на основании выданной доверенности Продавцом, за его счет и его силами. Переоформление документов на автотехнику и механизмы производится за счет покупателя. **Местонахождение:** Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Школьная, д. 8			
1	Аппарат газированной воды «Полесье» АП-60, инв. № 61380	**450,00**	45,00
2	Аппарат для приварки шпилек RSR2500, инв. № 61355	**570,00**	57,00
3	Печь электротермич. СШЦМ, инв. № 40127	**6 060,00**	606,00
4	Пресс К-1930, инв. № 50164	**1 710,00**	171,00
5	Пресс гидравлический П6332Б, инв. № 50161	**5 820,00**	582,00
10	Пресс КЕ-2330, инв. № 60350	**1 800,00**	180,00
16	Эл. печь СНЗ-3.6, инв. № 40125	**1 080,00**	108,00
20	Пресс гдровлич. П6330, инв. № 50226	**3 360,00**	336,00
21	Станок токарно-винторезный 16К20, инв. № 60339	**990,00**	99,00
27	Стол поворотный, инв. № 60463	**780,00**	78,00
40	Кран-балка г/п 2 тн, инв. № 50751	**1 020,00**	102,00
42	Кран электрический, г/п 2 тн, инв. № 50122	**1 020,00**	102,00
52	Токарно-винторезный станок 1М63ДФ101, инв. № 50083	**1 830,00**	183,00
57	Машина термической резки «Комента» М-П-1Пл-2К-П-2.5-8-8-1, инв. № 60891	**21 690,00**	2 169,00
59	Рольганг приемный и подающий к ленточно-пильному станку ц.№ 3, инв. № 60965	**1 320,00**	132,00
61	Станок ленточнопильный PP 362 G, инв. № 60952	**10 290,00**	1 029,00
62	Станок листогибочный гидравлический 4-валковый AHS 25/20, инв. № 61376	**52 590,00**	5 259,00
63	Горн кузнечный, инв. № 121006	**120,00**	12,00
65	Рольганг подающий к столу ленточнопильного станка, инв. № 20310	**360,00**	36,00
75	Ножницы для резки металла, инв. № 137	**2 040,00**	204,00
76	Ножницы гильятинные, инв. № 140	**2 070,00**	207,00
77	Пресс-ножницы 5Х85, инв. № 50224	**870,00**	87,00
78	Токарно-винторезный станок «Монарх», инв. № 60577	**5 700,00**	570,00

Продавец: открытое акционерное общество «Жлобинский механический завод «Днепр», 247210, Гомельская область, г. Жлобин, ул. Школьная, 8. Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактному тел. **8 (029) 303-53-09 – Григорович Павел Карлович. Шаг аукционных торгов** – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона.

Для участия в аукционе необходимо: 1. Оплатить задаток на расчетный счет **Организатора торгов (ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга»):** р/с BY52 BLBB 3012 0400 0712 0400 1001, БИК BLBBBY2X, дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, УНП 400071204, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах **(задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления)**; **2.** Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно **с 28 октября 2020 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00. **Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается 10 ноября 2020 г. в 16.00 включительно. Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются.** Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до его проведения.

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на **5 (пять) %**. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Неявка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается **Организатором** в течение **5 (пяти) рабочих дней** со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение **5 (пяти) календарных дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно договору купли-продажи в течение **10 (десяти) рабочих дней** и произвести оплату за услуги (вознаграждение) по организации и проведению торгов в течение **5 (пяти) рабочих дней** с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с «Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов», утвержденное Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 №16 (в ред. Постановления Совмина от 12.07.2013 № 607). Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от **22.11.2019 г. № 222 (29089)**.

Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblreklama.by, www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».

Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора аукциона: 8 (0232) 23-23-54 (тел./факс), 23-23-56, 8 (029) 126-66-62.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

ЛОТ 2: капитальное строение, инв. № 430/С-57062 (назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – здание конторы), общей площадью 769,5 кв. м, расположенное по адресу: Новогрудский р-н, г. п. Любча, ул. Советская, 25
Лот № 2 расположен на земельном участке, кадастровый № 424385990401000744, площадью 0,2684 га (назначение – земельный участок для обслуживания зданий и сооружений административного назначения), находящемся по адресу: Новогрудский р-н, г. п. Любча, ул. Советская, 25. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земли, находящиеся в охранных зонах электрических сетей, код – 5.2, площадью 0,0085 га; земли, находящиеся на природных территориях, подлежащих специальной охране (в водоохранной зоне реки, водоема), код 2.4, площадью 0,2684 га
Начальная цена продажи – 143,87 руб. (сто сорок три рубля восемьдесят семь копеек) с учетом НДС
Сумма задатка – 14 руб. (четырнадцать рублей)
Условия проведения аукциона – аукцион без условий
Продавец – Новогрудский филиал Гродненского областного потребительского общества, 231400, г. Новогрудок, ул. Гродненская, 103, тел. 8-01597-239-52
Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 55-87-70
Условия оплаты – по договоренности сторон. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона
Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225
Аукцион состоится 27 ноября 2020 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209
Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона https://grino.by/aukcion/ Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 19.06.2019 г.
Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница)
Последний день приема заявлений – 25 ноября 2020 г. до 15.00

Телефон для справок 55-87-71 –
Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»
https://grino.by/aukcion/

В **суд Бобруйского района и г. Бобруйска** поступило заявление об объявлении умершим гражданина ГОНЧАРЁНКА Олега Игнатьевича 14 мая 1962 года рождения, уроженца г. Бобруйска Могилевской области Республики Беларусь, последнее известное место жительства: г. Бобруйск, 2-й пер. Механизаторов, д. 37, кв. 26, также проживал в г. Бобруйске по пер. Дорожному, д. 2. Просьба ко всем гражданам и юридическим лицам, имеющим сведения о гражданине Гончарёнке Олеге Игнатьевиче, сообщить их суду Бобруйского района и г. Бобруйска в течение двух месяцев со дня публикации.

Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества

ОАО «Стройгаз, г. Брест»

Предметы торгов	Начальная цена, руб. (с учетом НДС)	Размер задатка, руб.
Лот № 1 – Экскаватор ЭЦУ-150, год выпуска – 2002 г., регистрационный знак АК-1 6743	4 560,00	228,00
Лот № 2 – Погрузчик-экскаватор ТО-49Е, год выпуска – 2004 г., регистрационный знак АК-1 6744	16 320,00	816,00
Лот № 3 – Погрузчик-экскаватор ТО-49, год выпуска – 2004 г., регистрационный знак АК-1 6748	16 320,00	816,00
Лот № 4 – Экскаватор ЭЦУ-150, год выпуска – 2002 г., регистрационный знак АК-1 6750	5 520,00	276,00
Лот № 5 – Погрузчик-экскаватор ТО-49, год выпуска – 2004 г., регистрационный знак АК-1 8507	16 320,00	816,00
Лот № 6 – Экскаватор-бульдозер «Амкодор» 702ЕМ-02, год выпуска – 2007 г., регистрационный знак АК-1 8510	14 760,00	738,00
Лот № 7 – Трактор «БЕЛОРУС»-82.1, год выпуска – 2004 г., регистрационный знак АК-1 8520 с навесным оборудованием ЭЦУ-150	7 320,00	366,00
Лот № 8 – Прицеп специальный платформа SAT 133, год выпуска – 2010 г., регистрационный знак А 8643 А-1	18 960,00	948,00
Лот № 9 – Автобус-вагон «УРАЛ»-ЗАС-4951, год выпуска – 1990 г., регистрационный знак АС5977	16 440,00	822,00

Продавец: ОАО «Стройгаз, г. Брест», 224032, г. Брест, ул. Я. Купалы, 108К, т./ф. 80162 34-04-66.
Организатор торгов: Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки».
Р/с для перечисления задатка: р/с BY76BPSB30121789380179330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», Региональная дирекция № 100 по Брестской области, г. Брест, ул. Мицкевича, 10, BIC Банка BPSBBY2X, УНП 201028245.
Срок заключения договора купли-продажи: не позднее 5 рабочих дней с момента подписания протокола аукциона.
Условия оплаты: в течение 5 дней с даты заключения договора купли-продажи.
Условия продажи: без условий.
Информация о возмещении затрат: участник аукциона, выигравший торги, оплачивает вознаграждение Организатору аукциона.
Шаг аукциона: 5 % от предыдущей названной цены

Аукцион состоится 01 декабря 2020 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325

Сведения о документах, которые необходимо представить для участия в аукционе, правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона www.ocenkabrest.by, также можно узнать по телефонам: 8 (0162) 20-92-13, 21-88-81

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00

Последний день приема заявлений – 30 ноября 2020 г. до 17.00

Извещение о проведении аукционных торгов по продаже не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов и земельных участков в г. Бресте в частную собственность граждан Республики Беларусь

№ лота	Наименование объекта / адрес участка	Кадастровый номер	Общая площадь (га)	Целевое назначение использования участка	Начальная цена предмета аукциона (руб.)	Сумма задатка (руб.)	Расходы по подготовке зем.-кадастр. док. (руб.)	Характеристика инженерных коммуникаций и сооружений на участке, в т.ч. ограничения и условия в его использовании	Характеристика инженерных коммуникаций и сооружений на участке
1	не завершенный строительством незаконсервированный одноквартирный жилой дом в г. Бресте, **улица Берестовая, 4** (площадь застройки 179 кв. м, готовность 10 %) и земельный участок	140100000001021793	0,1029	для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома	**40 769,25**	8 100,00	**2 660,06**	0,0034 га – охранная зона электросвязи и радиофикации; 0,0064 га – охранная зона объектов газораспределительной системы (газопровод среднего давления); 0,0227 га – охранная зона на мелиорируемых (мелиорированных) землях	газоснабжение, водоснабжение, электроснабжение, канализация
Размер штрафа, уплачиваемый в случаях, определенных Положением о порядке продажи не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов, дач с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23.03.2018 г. № 220 и Указом Президента Республики Беларусь «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» от 05.05.2009 г. № 232									**2 700,00 рублей**
Организатор аукционных торгов – КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью» г. Брест, ул. Ленина, 50-23. Контактный телефон 53 81 92					**Задаток в размере до 20 % от начальной цены предмета аукциона (лота) перечисляется КУП «Брестский городской центр по управлению недвижимостью» на р/с № BY73AKBB30127803600111000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Минск, код банка AKBBBY2X, УНП 290433924 в срок до 16.15. 20.11.2020 г.**				

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке продажи не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов, дач с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23.03.2018 г. № 220, и состоится при наличии не менее двух участников. В аукционе могут участвовать граждане Республики Беларусь.

Перечень документов представляемый участником аукциона: заявление на участие в аукционе; документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков); **гражданином** – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; **представителем гражданина** – нотариально удостоверенная доверенность; **представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица** – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица; копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования; документ с указанием банковских реквизитов юридического лица.

При подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Лицо, желающее принять участие в аукционе, **обязано** подписать с организатором торгов Соглашение, определяющее взаимные права и обязанности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Порядок осмотра объекта осуществляется участником аукциона по согласованию с организатором торгов.

Победитель аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на предоставление предмета аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан:

• в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся, в размере, определенном соответствующим протоколом аукционных торгов:

- часть оплаты предмета аукциона (часть платы – в случае предоставления рассрочки ее внесения в установленном порядке за земельный участок) за вычетом суммы, причитающейся за незавершенный строительством незаконсервированный одноквартирный жилой дом;

- часть оплаты предмета аукциона – цена продажи не завершенного строительством незаконсервированного одноквартирного жилого дома, исчисленную пропорционально его удельному весу в начальной цене предмета аукциона за вычетом расходов, понесенных на оплату оценки;

- возместить расходы, понесенные городским бюджетом по изготовлению земельно-кадастровой документации и государственной регистрации земельного участка;

- компенсировать организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и представлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения (окончательный размер которых определяется до аукциона и фиксируется в соответствующих ведомостях ознакомления участников);

• подать заявление о государственной регистрации права на не завершенный строительством незаконсервированный одноквартирный жилой дом и частной собственности на земельный участок в РУП «Брестское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» в течение двух месяцев со дня подписания протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся;

• в течение одного месяца с момента государственной регистрации получить разрешение на проведение проектно-изыскательских работ и строительство одноквартирного жилого дома и нежилых построек на придомовой территории на предоставленном земельном участке;

• разработать в установленном порядке проектную документацию на строительство одноквартирного жилого дома;

• представить изготовленную проектную документацию на согласование в Брестский городской исполнительный комитет;

• завершить строительство объекта в сроки, установленные действующим законодательством.

Аукцион состоится 26 ноября 2020 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Энгельса, 3, актовый зал.

Заявки на участие в аукционе принимаются с 8.30 26.10.2020 г. до 16.15. 20.11.2020 г. (перерыв с 13.00 до 13.45; вых.: суб., вс.) по адресу: г. Брест, ул. Ленина, 50-23.
Контактный телефон 53 81 92. Сайты: www.bgcn.by, www.city.brest.by, www.brest-region.gov.by и www gki.gov.by

---

Центр Промышленной Оценки

• **Организация аукционов**
• **Оценка всех видов имущества**

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона	**ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703**
Продавец	**ОАО «ГЗИП», 246050, г. Гомель, ул. Интернациональная, д. 49**
Оператор ЭТП	**ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703. Адрес ЭТП: www.ipmtorgi.by**
Предмет электронных торгов	
Сооружение специализированное коммунального хозяйства (очистные сооружения) общ. пл. 146,4 кв. м, инв. № 350/С-135550, по адресу: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Интернациональная, 49А. **Составные части и принадлежности:** резервуар дождевых вод, песколовка, здание очистных сооружений. **Сведения о земельных участках**: 1) предоставлен на праве постоянного пользования для обслуживания здания очистных сооружений, общ. пл. 0,0172 га; 2) предоставлен на праве постоянного пользования для обслуживания приемного резервуара, общ. пл. 0,0112 га	
Начальная цена (с НДС 20 %) – 49 515,20 бел. руб.	
Задаток 5 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях (**BYN**) перечисляется на счет **BY60BLBB30120191021390001001;** нерезидентами РБ задаток может перечисляться в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на счет: в долларах США (**USD**) – **BY76BLBB30120191021390001004** в евро (**EUR**) – **BY33BLBB30120191021390001002;** в российских рублях (**RUB**) – **BY22BLBB30120191021390001006** в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК BLBBBY2X, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки», УНП 191021390	
Срок подписания договора купли-продажи	**10** (десять) рабочих дней после проведения аукциона
Условия оплаты предмета электронных торгов	
Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи	
Электронные торги проводятся в порядке, установленном регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by	
Победитель аукциона либо единственный участник электронных торгов, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан возместить затраты на их проведение и оплатить вознаграждение организатору аукциона в размере **2 %** от цены продажи предмета аукциона в течение **3 (трех) рабочих дней** со дня проведения аукциона	
Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов без объяснения причин снятия	
Предыдущее извещение о проведении электронных торгов опубликовано в газете «Звязда» от 09.06.2020 г.	
Дата и время начала и окончания электронных торгов	
Начало торгов: 11.00 10.11.2020. **Окончание торгов: 12.00 10.11.2020.** Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки в случае, если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов	
Дата и время окончания приема заявок	
Заявки на участие в электронных торгах принимаются **по 06.11.2020 до 17.00** на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: **www.ipmtorgi.by**	
Контактные данные	**+375 (17) 373-21-33; +375 (44) 704-92-06. E-mail: auction@cpo.by**

ОАО «Климовичский ликеро-водочный завод»

сообщает, что 12.11.2020 года

СОСТОЯТСЯ ПЕРВЫЕ ПОВТОРНЫЕ ЭЛЕКТРОННЫЕ ТОРГИ по продаже имущества ОСП «Подсобное хозяйство» ОАО «Климовичский ликеро-водочный завод» одним лотом, расположенное по адресу: Могилевская область, г. Климовичи и Могилевская область Климовичский район.

Информацию об условиях проведения электронных торгов можно уточнить на сайтах **torgi.gov.by** и **bankrot.gov.by.**

УНП 700103211

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Жлобинский механический завод «Днепр» (продавец) в лице ликвидатора ОАО «Жлобинский механический завод «Днепр» – директора ООО «Модель антикризисного управления» Куценковой Н. С. извещает о проведении 13 ноября 2020 года открытого повторного аукциона со снижением цены на 70 % по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20 %), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20 %), бел. руб.
Условие продажи: 1. Победитель (единственный участник) аукционных торгов самостоятельно и за свой счет проводит демонтаж, погрузку, транспортировку приобретенного на аукционе имущества. В случае нарушения целостности имущества Продавца при демонтаже и погрузке приобретенного имущества на Покупателя возлагается обязанность по приведению поврежденного имущества в первоначальное состояние. **2.** Земельный участок под объекты продажи **(лот № 3)** будет выделен по заявке нового собственника согласно законодательству РБ (предварительная схема пользования земельного участка под объекты продаж прилагается). **Местонахождение лотов:** Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Школьная, д. 8. **Информация о земельном участке:** лот № 3 расположены на земельном участке с кадастровым номером **340800000004000100** общей площадью **10,7667 га (право постоянного пользования). Целевое назначение земельного участка:** для обслуживания производственных зданий завода			
3	**Капитальное строение с инв. № 320/С-37325**, площадью **0,00 кв. м**, назначение – сооружение неустановленного назначения, наименование – **мазутохранилище.** Составные части и принадлежности: мазутохранилище с резервуаром (а), пл. 72,9 кв. м, мазутохранилищем, общей пл. 50,7 кв. м, гаражами (Б), общей пл. 97,9 кв. м, железобетонное ограждение, 69 м. п. Адрес: Гомельская обл., Жлобинский р-н, г. Жлобин, ул. Школьная, д. 8/18	**25 108,30**	2 510,83
7	Стол холодильный СХС-70-011, (инв. № 61272)	**480,00**	48,00
8	Сковорода электрическая секционная СЭС-0,25/2 (инв. № 61192)	**210,00**	21,00
9	Шкаф жарочный (инв. № 60020)	**195,00**	19,50
10	Шкаф пекарный (инв. № 1341)	**222,00**	22,20
12	Машина стиральная В10-332 (инв. № 61382)	**1 260,00**	126,00
13	Машина стиральная В35-322 (инв. № 61336)	**2 850,00**	285,00
14	Машина разрывная (инв. № 60151)	**3 540,00**	354,00
15	Плита монтажная 3000*1500 (инв. № 60940)	**5 130,00**	513,00
16	Плита монтажная 3000*1500 (инв. № 60939)	**5 130,00**	513,00
17	Плита монтажная 3000*1500 (инв. № 60938)	**5 130,00**	513,00
18	Плита монтажная 3000*1500 (инв. № 60937)	**5 130,00**	513,00
19	Плита монтажная 3000*1500 (инв. № 60936)	**5 130,00**	513,00
20	Плита монтажная 3000*1500 (инв. № 60935)	**5 130,00**	513,00
21	Удлинение стапеля в ц№ 1, инв. № 61011	**1 320,00**	132,00
22	Листоправильная машина UBR 20*1600 (инв. № 60731), рольганг приемный к листоправильной машине 03в-8 (инв. № 660783), рольганг приемный к листоправильной машине (инв. № 60782), рольганг, подающий к листоправильной машине (инв. № 60781)	**50 580,00**	5 058,00
24	Продольный строгально-фрезерный станок мод. 7216 Г-10 (инв. № 60896)	**111 060,00**	11 106,00
25	Продольно-строгальный станок модели 7А116 (инв. № 60864)	**30 240,00**	3 024,00
27	Ленточнопильный станок РР700 (инв. № 60671), рольганг подающий к станку РР700 (инв. № 60682), рольганг приемный к станку РР700 (инв. № 60683)	**19 170,00**	1 917,00
28	Станок торцефрезерный модели ТФС-4 (инв. № 60677)	**20 340,00**	2 034,00
29	Твердомер ТПП-2 (инв. № 60156)	**420,00**	42,00
31	Твердомер 2109ТБ (инв. № 60168)	**600,00**	60,00
32	Спектрометр FOUNDRY-MASTER UVR (инв. № 60913)	**24 210,00**	2 421,00
33	ПЭВМ «Большие возможности» I5-3340 (инв. № 61365)	**120,00**	12,00
34	ПЭВМ «Сильверадо-2000» (инв. № 60743)	**60,00**	6,00
36	Монитор LG1753S (инв. № 60744)	**30,00**	3,00
39	Дефектоскоп УД2-12 (инв. № 60175)	**510,00**	51,00
42	Вертикально-консольный фрезерный станок мод. FSS400MR-80 (инв. № 60981)	**14 040,00**	1 404,00
43	Пресс АКНА-3225 (инв. № 50607)	**8 100,00**	810,00
44	Горизонтально-расточной станок 2А614 (инв. № 50037)	**4 800,00**	480,00
45	Станок кромкострогальный 7808 (инв. № 50171)	**16 500,00**	1 650,00
48	Пресс К-1034 50184, рольганг к прессу К-1034 2 шт. (инв. № 50764)	**6 690,00**	669,00
49	Пресс КЕ-2232 (инв. № 50159)	**3 300,00**	330,00
50	Консольно-фрезерный станок 6Р83 (инв. № 60485)	**1 800,00**	180,00
52	Пресс-ножницы НБ-5222 (инв. № 50206)	**900,00**	90,00
53	Пресс КЕ-2330 (инв. № 60347)	**3 300,00**	330,00
61	ПЭВМ NTT 1170-2 (инв. № 60511)	**60,00**	6,00
62	ПЭВМ «NTT» (инв. № 61349)	**24,00**	2,40
63	ПВМ «Farmoza» Atlon 2000 (инв. № 60559)	**45,00**	4,50
64	Монитор LG Flatron 194 WS (OMTC) (инв. № 60878)	**21,00**	2,10
67	Монитор 19"LG 19EN33S-BLED (инв. № 61354)	**9,00**	0,90
73	БС ПЭВМ «Лейсан систем» (инв. № 61110)	**39,00**	3,90
74	БС ПЭВМ «Лейсан систем» (инв. № 61108)	**39,00**	3,90
75	Стеллаж для промежуточного склада (инв. № 61420)	**1 008,00**	100,80

Продавец: Открытое акционерное общество «Жлобинский механический завод «Днепр», ул. Школьная, 8, 247210, г. Жлобин, Гомельская область. Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактному тел. **8 (029) 303-53-09 Григорович Павел Карлович. Шаг аукционных торгов –** 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона. **Для участия в аукционе необходимо: 1.** Оплатить задаток на расчетный счет **Организатора торгов (ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга»):** р/с BY52 BLBB 3012 0400 0712 0400 1001, БИК BLBBBY2X, дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, УНП 400071204, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № **(задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления)**; **2.** Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно **с 28 октября 2020 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00. **Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается 11 ноября 2020 г. в 16.00 включительно.**

Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до его проведения. **В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того**, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на **5 (пять) %**. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Неявка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается **Организатором** в течение **5 (пяти) рабочих дней** со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату за услуги (вознаграждение) по организации и проведению торгов в течение **5 (пяти) рабочих дней** с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение **5 (пяти) календарных дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно договору купли-продажи в течение **10 (десяти) рабочих дней** с момента подписания договора купли-продажи. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с «Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов», утвержденное Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16 (в ред. Постановления Совмина от 12.07.2013 № 607). Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от **24.03.2020 г. № 57 (29171). Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы». Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора аукциона: 8 (0232) 23-23-54 (тел./факс), 23-23-56, 8 (029) 126-66-62.**

Крынічка

Вядучая рубрыкі Ірына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 311-17-15

Навошта пакідаць на градках карані капусты і таматаў

Вось і надышоў час уборкі апошняга ўраджаю. Адны прыбіраюць з градак усё дарэшты, пакідаючы цалкам пустым агарод. Іншыя пасля ўборкі асноўных культур засяваюць агарод сідэратамі, і ён сыходзіць пад снег зялёны. Але існуе прамежкавы варыянт — для тых, хто хоча дапамагчы глебе, але пры гэтым не жадае ці не можа займацца пасевам сідэратаў. Раскажам пра яго падрабязней.

Некаторыя агароднікі пасля ўборкі ўраджаю позніх сартоў капусты яе карані не выкопваюць, а пакідаюць у зямлі да вясны. Навошта яны так робяць?

Нагадаем, што любая глеба складаецца з дзвюх частак — арганічнай і мінеральнай. Менавіта арганічная частка звязана з такім паняццем, як урадлівасць глебы. А з чаго складаецца арганічная частка? З рэштаў насякомых і жывёл, з каранёў, сцёблаў і лісця раслін. Калі ўсе гэтыя складнікі раскладаюцца, утвараецца перагной — аснова арганічнай часткі глебы, яе ўрадлівы пласт, крыніца харчавання раслін.

Вернемся да капусты. Карані капусты, пакінутыя ў зямлі, да пачатку наступнага агароднага сезона перагніваюць, тым самым паляпшаючы склад глебы (пра што і было сказана вышэй) і дапамагаючы аднавіць яе ўрадлівасць.

Акрамя таго, восенню і вясной, пасля адтавання глебы, тыя карані, што засталіся ў зямлі, прыцягваюць дажджавых чарвякоў. Апошнія пушаць глебу, робяць яе больш лёгкай, што спрыяе свабоднаму пранікненню кіслароду.

На градцы на зіму можна пакідаць і ніжнія лісты капусты. Да вясны яны перагніюць, і іх можна раскідаць па агародзе і ўнесці ў глебу разам з арганічнымі ўгнаеннямі.

Карысць агароду прынясуць толькі абсалютна здаровыя капусныя рэшткі. Калі ж прысутнічаюць хоць невялікія прыкметы захворванняў, карані і лісце неабходна прыбраць і спаліць.

Акрамя капусных, пакідаюць зімаваць на градцы і карані таматаў.

Калі кусты здаровыя, іх не варта вырываць. Надземныя часткі можна зрэзаць секатарам, а карані пакінуць у зямлі. Бацвінне пасекчы на больш дробныя часткі і пакласці на градкі. Пасля гэтага паліць усё ЭМ-прэпаратамі. Карысныя глебавыя бактэрыі, якія ўваходзяць у склад ЭМ-прэпаратаў, паскораць працэс гніення раслінных рэштак. Увесну застанецца толькі перакапаць глебу.

Тыя агароднікі, якія карыстаюцца апісаным метадам, лічаць, што пакінутыя на зіму на градцы карані капусты і таматаў уздзейнічаюць на глебу гэтак жа, як і сідэраты: паляпшаюць яе структуру і павышаюць урадлівасць.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	8.07	17.39	9.32
Віцебск —	8.00	17.25	9.25
Магілёў —	7.57	17.29	9.32
Гомель —	7.49	17.30	9.41
Гродна —	8.21	17.55	9.34
Брэст —	8.17	18.00	9.43

Месяц

Першая квадра 23 кастрычніка.
Месяц у сузор'і Авена.

Імяніны

Пр. *Аляксандра, Дзмітрыя, Івана, Леаніда, Міхаіла, Пятра, Сямёна, Сяргея, Уладзіміра, Яфіма.*
К. *Антона, Тадэвуша, Шымана, Юды.*

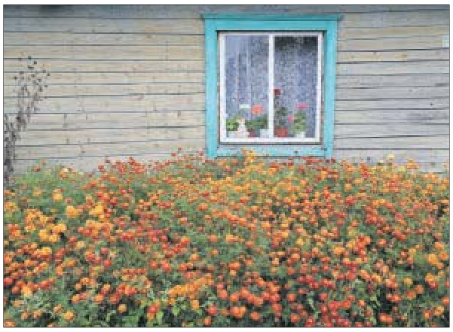

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

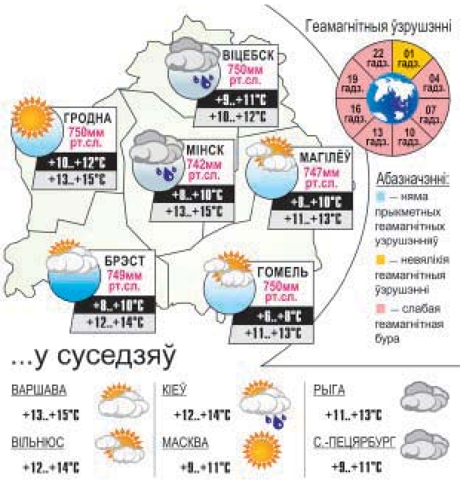

Саджаем цыбулю пад зіму

На якіх градках гэта варта рабіць?

Цыбуля — непатрабавальная культура, выдатна расце нават пры адсутнасці належнага догляду. Аднак калі прыкласці трохі намаганняў, а менавіта абачліва выбраць градку для пасадкі і хоць бы своечасова паліваць, можна вырасціць выдатны ўраджай. Акрамя таго, захаванне севазвароту беражэ культуру ад шматлікіх шкоднікаў, што таксама станоўча адбіваецца на якасці ўраджаю.

Наогул, існуе няшмат культур, пасля якіх можна саджаць цыбулю, але калі градку пасля іх задзейнічаць менавіта для цыбулі, то багаты ўраджай забяспечаны. Такім чынам, добрымі папярэднікамі для дадзенай гароднiны з'яўляюцца:

- агуркі;
- капуста;
- радыска;
- рэдзька;
- таматы;
- усе бабовыя культуры;
- разнастайныя салаты (зеляніна).

Грунт пасля вышэйпералічаных раслін мае прыдатную кіслотнасць і склад для вырошчвання ў ім канкрэтна цыбулі, таму можна смела задзейнічаць гэтыя градкі. Адзінае, што варта ўлічыць — перад пасадкай культуры пад зіму ў глебу неабходна ўнесці ўгнаенні, каб гародніна паспела набраца сіл для зімоўкі.

Не ўгнойваць градкі для пасадкі цыбулі пад зіму можна толькі ў тым выпадку, калі яны былі папярэдне засеяны сідэратамі ў выглядзе гарчыцы, рапсу ці аўса.

Калі раней грунт быў заражаны нематодай, то замест вышэйпералічаных сідэратаў варта выкарыстоўваць настурку або наготкі. У перыяд вегетацыі карэньчыкі названых кветак насычаюць глебавую сумесь фітанцыдамі, эфірамі, дубільнымі кампанентамі і многімі іншымі злучэннямі, якія паляпшаюць біяхімічны склад грунту і валодаюць інсектыцыднымі і фунгіцыднымі ўласцівасцямі.

Даты Падзеі Людзі

28 КАСТРЫЧНІКА

1845 год — нарадзіўся (Гродна) Зыгмунт Урублеўскі, польскі фізік, член Польскай акадэміі навук. Вучыўся ў Кіеўскім універсітэце. За ўдзел у паўстанні 1863—1864 гадоў быў сасланы ў Сібір. З 1882-га — прафесар Кракаўскага ўніверсітэта. Аўтар навуковых работ па малекулярнай фізіцы і тэрмадынаміцы. У 1833-м атрымаў вадкі вадарод.

1945 год — у Мінску на пустцы каля Камсамольскага возера закладзены Парк Перамогі. На плошчы прыкладна 60 гектараў было высаджана 58 тысяч дрэў і кустоў. Функцыянаваў як гарадская зона адпачынку. З 1975-га — парк культуры і адпачынку імя Перамогі.

1950 год — нарадзіўся Сяргей Барысавіч Мухін, беларускі спартсмен, трэнер (конны спорт, трохбор'е), майстар спорту СССР, заслужаны трэнер Беларусі. Сярэбраны прызёр чэмпіянату Еўропы. Удзельнік XX Алімпійскіх гульняў.

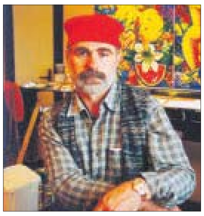

У гэты ж дзень нарадзіўся Мікалай Мікалаевіч Дундзін, беларускі мастак. Адзін з заснавальнікаў творчай суполкі «Квадрат». Сярод твораў — карціны «Гараскоп», «Індыйскі цыкл», «Час збіраць камяні». Аўтар экспазіцый у Бярэзінскім запаведніку, віцебскіх музеях.

У гэты ж дзень нарадзіўся Іван Іванавіч Цыркун, беларускі навуковец, доктар педагагічных навук, прафесар.

1970 год — нарадзіўся Анатоль Уладзіміравіч Ларукоў, беларускі спартсмен (дзюдо), заслужаны майстар спорту Беларусі. Бронзавы прызёр Алімпійскіх гульняў. Пераможац маладзёжнага першынства свету. Сярэбраны прызёр чэмпіянату Еўропы.

1900 год — у Парыжы завяршыліся II летнія Алімпійскія гульні. Яны доўжыліся больш чым пяць месяцаў — з 14 мая. Правядзенне Алімпійскіх гульняў было прымеркавана да Сусветнай выстаўкі, якая праходзіла ў той час у французскай сталіцы. 997 удзельнікаў, з іх 22 жанчыны, якія прыехалі на Алімпійскія гульні ўпершыню, прадстаўлялі 24 краіны і спаборнічалі за 95 камплектаў медалёў у 20 відах спорту.

1940 год — нарадзіўся Генадзь Міхайлавіч Стрэкалаў, лётчык-касманаўт СССР, двойчы Герой Савецкага Саюза. Здзейсніў пяць касмічных палётаў.

1955 год — нарадзіўся Уільям (Біл) Гейтс, заснавальнік, старшыня праўлення карпарацыі Microsoft, рыцар Брытанскай імперыі.

Так гаварыў...

АБУ-АЛЬ-ФАРАДЖ:
«Цярпенне — цудоўная якасць, але жыццё занадта кароткае, каб доўга цярпець».

УСМІХНЕМСЯ

Сустракаюцца суседкі каля пад'езда:
— Ты зацяжарала ці паабедала?

Унук пытаецца ў бабулі:
— Мяне Марынка паклікала на свой дзень нараджэння. Бабуля, як ты думаеш, што ёй лепш падарыць: адзін вялікі падарунак або шмат маленькіх?
— Напэўна, шмат маленькіх...
— Сапраўды! Я так і падумаў — падару ёй семак!

Сустракаюцца два прыяцелі:
— Твая жонка табе здраджвае!
— Дзе?
— На канапе.
Праз тыдзень сустракаюцца зноў:
— Ну што, ты прыняў меры?
— Вядома! Прадаў канапу.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА
ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь
Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
Рэгістрацыйнае пасведчанне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.
АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.
ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 311 17 13 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.
прыём рэкламы тэл./факс: 311 17 27,
e-mail: reklama@zviazda.by
Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.
Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Передрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.
www.zviazda.by
e-mail: info@zviazda.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.by
Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.
220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.
Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 3246.
Нумар падпісаны ў 19.30 27 кастрычніка 2020 года.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12